ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5125 10/23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1902 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 23 ՌԱՄԱԶԱՆ 1320 ԺԹ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5125

درعليه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորատունկեան խան

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 ղրշ.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 40 Ֆրն.
» » » վեցամսեայ 20 »
Դրամի փոխարէն փոսթայի փուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փուլը 100 ղրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կըվերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ՕՐՈՒԱՆ ՎԷՃԵՐԸ

Արմաշական վարդապետներուն հովուական եւ գրչի գործունէութիւնը քննադատելու եւ խծբծելու նոյնքան տրամադրութիւն կայ մեր լրագրութեան մէկ մասին մէջ, — փոքր մէկ մասին մէջ, բարեբաղդաբար, — որքան անոնց գնահատելի արարքները չնշելու մէջ՝ ձեռնպահ մնալու ճիգ մը։ Վերջին օրերս ասոր թարմ մէկ օրինակը պարզուեցաւ, զոր վեր պիտի առնեմ՝ ճի՛շդ անոր համար որ աննշմարելի մնաց։

Երբ Մուշեղ վարդապետ, այս ամառ, իր Առաջնորդական պաշտօնավարութեան քառամեայ տեղեկագիրը ղրկեց Պատրիարքարան, եւ Խառն Ժողովը անոր վարչական մասերուն համար գոհունակութիւն յայտնելով՝ ամուսնական կարգ մը խնդիրներու նկատմամբ լուսաբանութիւն պէտք տեսաւ, Արաբկիրի Առաջնորդին հակառակորդ գրիչները առիթէն օգտուելով, աղմուկ մըն է բրցուցին, կարծելով թէ վերջապէս ապօրինաւորութեան մը ծայրը գտած են՝ համակրելի Արմաշականին արտօնած կամ վաւերացուցած ամուսնութիւններուն մէջ։ Թեր ու դէմ բաւական ալ վիճաբանութիւն եղաւ ատենին։ Եւ ահա, նախորդ շաբթու, Կրօնական Ժողովի որոշումներուն կարգին մէջ կարդացինք թէ՝ խնդրի առարկայ եղող ամուսնութեանց մասին իր պէտք տեսած բացատրութիւնները Արաբկիրի Առաջնորդէն ստացած ըլլալով Կրօն. Ժողովը, գոհունակութիւն յայտներ է։

Ո՞ւր մնացին հիմա Մուշեղ վարդապետին դէմ գռռացողները, եւ ի՞նչ պէտք կար այնքան վիրաւորիչ բաներ գրել հոգեւոր հովիւի մը դէմ որուն համարատուութիւնը կրկնապէս գոհունակութեան պիտի արժանանար կեդր. Վարչութեան կողմէ, թէ՛ եկեղեցական եւ թէ՛ վարչական մասերուն համար։ Բայց որո՞ւ փոյթն է. օրը օրին բան մը ըսել, մէկը պարսաւել ուզողները իրենց ժահրը թափած էին սիրուած վարդապետի մը դէմ. այսքանը կը բաւէր իրենց համար։

Եւ ընթերցող հասարակութեան այն մասը, որ այդ բանակռիւներուն մէջ ամենէն անելի աղմկայարոյցներուն գրածին տպաւորութեան տակ մնացած էր, թերեւս այս անգամ ուշադրութիւն իսկ չընծայեց թէ նոյն այն թերթերը որոնք զեղծումներ կը նշմարէին Արաբկիրի Առաջնորդին պատասխանատուութեան ներքեւ կատարուած ամուսնութեանց մէջ, այսօր իրենք կը հրատարակեն Կրօնական Ժողովին գոհունակութիւնը։

Ասիկայ դեռ պարզ օրինակ մըն էր միայն զոր ցցուցի։

Ի՜նչ բարդ օրինակներ կան տակաւին՝ քննադատելու ախտէն բռնուած կարգ մը գրողներու պարզած երեւոյթին մէջ որուն յատկանիշն է ծայրայեղութիւն ու խեղաթիւրում։

Դեռ օրուան խնդիր է Արմաշական միակ վարդապետի մը գրած յօդուածին համար, — որու մասին վճիռ արձակելու իրաւասութիւնը հոգեւոր վարչութեան, այսինքն Կրօնական Ժողովին կը պատկանի, — ամբողջ Արմաշական վարդապետները, գրչի տէր եղողները, լրագրութեան մէջ, անգամ մըն ալ դատափետելու ձախորդ փորձը։ Խելքը հասնողը ու չհասնողը, ո՛վ որ հին կամ նոր հաշիւ մը ունէր Արմաշականի մը հետ, առիթը յարմար սեպեց մաքրելու։

Նոյն երեւոյթը նաեւ գրականութեան մէջ, ուր ոմանք կը ձգտին իրենց անձնական նկատումներուն տեսակէտը միայն ծանրացնել քննադատութեան կամ գնահատման նժարին մէջ։

Եւ այս նոյնօրինակութեան հակազդել փորձողները, անոնք որ կը բաղձան քննադատութիւնը անուանարկութենէն անջատել ու իր իսկական չափին բերել, յօռի դասի մը պաշտպանութիւնը ստանձնողի մը դերը կը կատարեն կարծես։

Այս դիրքին մէջ չէ՞ որ կը գտնուին այսօր Արմաշականներուն ի նպաստ գրողները։ — Որովհետեւ, լուրջ, բանաւոր վիճաբանութիւն մը չէ որ կը մղուի իրենց ընդդիմախօսներուն կողմէ։ — Բայց ասիկայ պատճառ մը չպիտի ըլլայ որ տեղի տան։

Տ. Ա.

ԱՇՆԱՆԱՄՈՒՏ

(ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ԲԱՐՔԵՐԷՆ)

Ա.

Ամրան հեղձուցիչ տապին, դասականօրէն առած, կը յաջորդէ աշնան ախորժելի եղանակը, պտղաշատ եւ օրհնաձիր եղանակը, եղանակներուն քաղցրագոյնը, հարստագոյնը, հարուստ իր բազմատեսակ պտուղներով, հարուստ իր երկրագործական բիւր բերքերով, իր ոգեւորեալ չահաստան-հրապարակներով՝ արմտիքի, մրգեղէնի, վաճառականական արտածելի զանազան նիւթերու . . . ։

Օրէ օր օդին բարեխառնութիւնը կը նուազի, գիշերները բաւական ցուրտ կ'ըլլան, տիրող հովերը կը մաղեն կալերու մղեղը եւ չորս կողմէ բարձրացած թեփերն ու փոշիները, գոգցես ըսել կ'ուզեն որ, եթէ չես կրնար տանիլ յարաժամ թօթուըտուքի անդարը, փախի՛ր տանիք-ննջարանէդ։ Եւ կը ստիպեն քաշուիլ սենեակդ՝ ղրկելով քեզ միանգամայն գիշերուան հմայիչ տեսարանը, երկնքի անհուն միջոցին մէջ տարածուած պսպղուն լոյսերով ա՛լ երկար երկար դիտելէ։

Մէկ քանի օրուան մէջ ի՜նչ փոփոխութիւններ։ Ամէն բան կերպարանափոխուած կը թուի քեզի, քարը, հողը, ջուրը, օդը, դաշտն ու պուրակ, այգին ու անտառ։

Ա՛լ առջի օրուան տաքութիւնը չունի դա լերկ ու մերկ մարմար քարաժայռը։ Հողը արեւի ճառագայթներու տակ վէտվէտուն կը թուի, իբր թէ իր բնական վիճակին մէջ լոյծ գոյացութիւն մը ըլլար։ Ջուրը ինքնին կը պաղի եւ մէկ ումպով պապակդ կ'առողջանայ։ Գործէ որչափ որ կրնաս, բայց կարծես բնաւ չես զգար յոգնութիւն, զի նախորդ օրուան տապը ոչ եւս է։ Հովերը կը փչեն սաստիկ, մթնոլորտին մէջ կը հաւաքուին բամբակ ամպի քուլաներ, որոնք կը լողան, կը տարածուին թել թել, ապա նորէն կը հաւաքուին, կը թանձրանան, կը թխագունին եւ անոնց միջէն հազիւ երբեմն կը ժպտի արեգակը հեզիկ. մերթ խորունկ կը գոռան ամեհի գազանի մը հանգոյն, կարծես ազդարարել ուզելով որ պէտք է նախապատրաստուիլ ձմեռն ընդունելու։ Հովին առաջին ձայնն առնելով մամիկը երկիւղած ու բարեպաշտիկ, կը գոչէ. «Մեղայ, մեղայ, գլուխս քար, քամակս երկաթ»։

Դաշտը տակաւ կ'ամայանայ եւ անոր ամբաժ խոզանները հողմավար կը հեծեն տխուր։ Այգիներու եւ պուրակներու ծառերն ու թուփերը կէս մերկութեան մէջ իրենց դեղնած, կանծած տերեւները կը ցուցադրեն նախկին դրախտաբոյր ու ճոխ պտղաւորութեան տեղի տալով։ Նմանապէս կը մերկանայ անտառը, որ եթէ հետզհետէ կ'ամայանայ իր բազմազգի ու այլազան երգիչներէն, ասով հանդերձ, հիմակ եռանդուն ու աշխոյժ լեռնցիներու կոչտ ու կոպիտ պոռչտուքներովը կը թնդայ, լեռնցիներ՝ որոնք անգթօրէն կը ճըգնին թեւատել, լերկացնել անտառը եւ լափել անոր բոլոր հարստութիւնը անյագօրէն։

Աշնուկը աստանդական, հօտ.ի բուռն աշնան հովերէն հալածուած, ետին թողլով սարերու եւ խոպան այգիներու վրայ իր փետրազարդ ցօղունը, դէպի քաղաք կը դիմէ, գոգցես մարդերու մէջ պաշտպանութիւն փնտռելու համար։ Ահա կը սուրայ ոտքիդ տակ, գլխուդ վերեւ եւ ալ աւելի բարձրերը օդին մէջ։ Տես սա չարաճճի փոքրիկ ճիժերը, ո՞րպիսի եռանդով կը պնդեն անոր ետեւէն ու կը զբօսնուն անխառն ուրախութեամբ. նաեւ փո՛ւֆ, փո՛ւֆ, ուժգին կը փչեն իրենց քմահաճոյքին համեմատ ուղղութիւն տալով անոր ընթացքին. ասով հանդերձ միշտ կը զգուշանան անոր ձեռք դպցնելու, որովհետեւ նանէն յաճախ կրկնած է իրենց թէ հումմա է ան, աշնուկը, այսինքն՝ տենդի ոգի, որուն եթէ երբեք ձեռքով դպչին, անպատճառ պիտի վարակուին անկէ։ Իսկ աշնուկը միամտուկ ու բոլորովին անգիտակ՝ չարամտօրէն իրեն վերագրուած այդ ախտավարակ հանգամանքին, կռահելով որ հոն ալ չկրնար ապահովութիւն գտնել, օդը կը բարձրանայ եւ կամովի անձնատուր կ'ըլլայ հովի քմահաճոյքներուն, ինչպէս բախտին կը կառչի անյաջ մարդ մը հոգալից ու բազմապահանջ պարագաներու մէջ։

Մեր երկրագործը որ երբեք գործի ատեն պարապ նստիլ չի գիտեր, ամրան սկիզբէն վարած, պատրաստած եւ հետզհետէ Սեպտ.ի առաջին օրերէն սկսեալ վարելիք հողերուն մէջ կը ցանէ աշնացանը, ընդմիշտ սպասելով աստուածային ողորմութեան, որ սակայն չուշանար գալ բարերար տեղատարափներով արբեցնել ծարաւուտ երկրի պասուքն ու ռոգել բնութիւնը համակ։ Երբեմն ալ օրերով գիշեր ցորեկ անընդհատ կ'անձրեւէ, կարծես երկնի սահանքները պատռած ըլլային։

Ո՜րքան սառսռալի ու տխրազդեցիկ է աշնային գիշերներու մթութիւնը։ Չորս դին մեռելատիպ լռութիւն մը կը տիրէ. լռութիւն մը զոր հազիւ երբեմն կը խանգարէ բուին անախորժ գռչիւնը, կամ տարագրութեան հասանքէն մղուող թռչուններուն օդին բարձրութեան մէջ արձակած խուլ ճիճիւը, որ ծննդավայրէ բաժնուելու կսկիծին տխուր արտայայտութենէն աւելի ազդարարութիւն մըն է ուղեւոր խումբին յետամնաց անդամներուն, չմոլորելու համար գիշերային խոլ խաւարին մէջ, կա՛մ տկար բողոք մը փչացող ու ցրտին հովերու ընդդէմ։

Օգոս. 31

Իրիկուան մօտ, ցորեկի ծանր աշխատանքէն յոգնած դադրած՝ 4–5 արհեստակից բարեկամներով խօսքերնիս մէկ կը թողունք քաղաքը իր տաքութեան մէջ (*) եւ դէպի արեւելակողմը կ'ուղղուինք հետիոտն։ Նախ կ'անցնինք Զոր-աղբիւրի առջեւէն, քաղքին անմիջապէս մուտքին վրայ, ուր ժամերով երբեմն ամբողջ օրով, ոտքի վրայ փայտ կտրած կամ մէկ կողմ պպզած հէք կին-ջրկիրները, որոնց մէջ գրեթէ ամէն տուն իր ներկայացուցիչն ունի, իրենց կուժերը լեցնելու համար, կարծես մեծ շնորհ մը կ'ակնկալեն իրենց կարգին կամ հիմքին։ Մենք կարեկից ակնարկ մը նետելով անոնց վրայ, կը շարունակենք մեր ճամբան որ ձորակի մը մէջէն կը տանի մինչ դէպի արեւելք՝ աջ կողմէն ունենալով Շէյխ-Շէվքէ եւ ձախ կողմէն՝ Շէյխ-Իւթթիւրքի բլուրները ծառազարդ ու ծաղկալի։ Այս վերջինին կողին վրայ, ճամբէն քիչ հեռու, կը յիշուի Ս. Սիմոն Թուխմանուկ մը, թերեւս մատուռ մը վաղեմի, ուր դեռ մինչեւ հիմա ուխտի կ'երթան բարեպաշտիկ Հայուհիներ, ամէն տարի Նոր-Կիրակիի յաջորդ (Բշ.) օրը, ցանցառ թուով։ Քանի մը քայլ առաջ, ճիշդ ճամբու վրայ է Ջղջումի քարը, ուր, աւանդութեան համեմատ, Մեծ-պահքի առաւօտ կը դիմեն եղեր հայ խմանները, բարեկենդանի մսխողութեանց հաշիւը տալու եւ զղջումով ապաշխարութեան պատրաստուելու համար։ Անցնինք։ Հետզհետէ ձորակը հովիտի մը ձեւ կ'առնէ եւ մենք հնձուած արտերու, սեխաստաններու, խնկաբոյր բեւեկնի-ծառաստաններու, մրգալից ու փշապատ այգիներու ընդմէջէն անզգալապէս քալելով եւ բարձրանալով մեղմ բլրակողէն վեր, կէս ժամէն արդէն հասած ենք մեր ժամադրավայրը, բարձրադիր եւ մասամ հովրած այգին, որու հովանուտ ծառերուն տակ մէկ մէկ կողմ կը փուլինք՝ մեր քրտինքը սրբելու եւ յոգնութիւն առնելու համար։ Ահ, ի՜նչ մեղմով կը փչէ հովիկը իրիկնամուտին, համակ կեանք ու սէրով, խանդ ու աւիւնով կը ղեղու սիրտդ, կը փայփայէ, կը շոյէ ճակատդ։ Մէկ պահիկէն կը կազդուրուինք ի տես մեղրահոտ տանձին, մեղրածոր թուզին, մեղրահամ սեխին, պերճասեալի եւ գոյնզգոյն խաղողներուն, որոնց կուռ ողկոյզները կարծես իրարու հետ կը մրցակցին հարստութեան կողմէ։

Այդ ամէն պտուղները համեղաճաշակ, կը հրապուրեն, աւելի կը մագնիսացնեն մեզ եւ այսպէս ելեքտրականացած՝ այգիին մէջ կը ցրուինք, ծառերու վրայ եւ թուփերու մէջ, գոհացնելու համար մեր գրգռուած ստամոքսներն ու ճաշակը, որուն ձգած ենք այսքան առատութեան մէջ նախընտրութիւնը այս կամ ան պտուղատին, նա՛ կամ ուրիշ ողկոյզին։ [illegible] չափ վայելէ՛, տկռելու չափ անուշ ըրէ՛, ամէն պարագային մէջ վստահ կրնաս ըլլալ որ փորի ամենապզտիկ խիթ մը իսկ չպիտի զգաս։ Բարի ու բաց ախորժակ կը մաղթեմ, ուրեմն։ Թռչունները մեր շուրջը, օդին մէջ կը թեւածեն անսովոր կերպով, կարծես կը զգուշանան մեզի հետ գալ հանդիպիլ ծառերու ու թուփերու վրայ. անխռով ճպուռը կը շարունակէ իր ճռճռոցը, միօրինակ ու տկար։

Արեւը մարը մտած էր արդէն եւ մութը կը մաղուէր վերէն, կաչկանդելով երկիրը իր խաւարչուտ ստուերներուն տակ։ Մեր ընկերներէն երկուքը «գիշեր բարի» մաղթելով հրաժեշտ կ'առնեն մեզմէ եւ քաղաք կը դառնան, գիշերով տունէն բացակայելու հրաման չունենալնուն համար, իրենց ծնողքէն. այնինչ զանոնք ճամբայ դրած էինք, մեզի հետ ժամադիր եղող ուրիշ զոյգ մը կու գայ կը հասնի. Թեւաբաց ու գուրգուրանքով կը դիմաւորենք նորեկ բարեկամները, որոնք բաւական բեռով մը նոր եռանդ ու նոր ուրախութիւն կը բերէին մեր խմբակին։ Անմիջապէս աւանակին վրայէն վար կ'առնենք բեռը զոր քակելն ու մեր մէջ բաժնելը մէկ կ'ըլլայ։ Մեզմէ իւրաքանչիւր ոք իր աշխատութեան զատ բաժին ունէր. ո՛րը միսը կը ջարդէ, ո՛րը այգին տակն ու վրայ ընելով ցախեր ու խուրձեր կը ժողվէ, ո՛րը օճախը կը պատրաստէ եւ այսպէս ամենքս ալ գործի ենք մօտեր ի վեր։ Մէկ պահիկէն ամէն ինչ կարգին է. կրակը կը բորբոքի վառ վառ, փաչան կը սկսի եփ գալ պտուկիս մէջ, իսկ կրակին մէկ քովէն երկնցած զոյգ մը շամփուր կը դառնան իրենց առանցքին վրայ, չորսդին անուշաբոյր հոտ մը տարածելով, մէկ խօսքով առժամեայ խոհանոցի կը փոխուի այգին պզլաւէտ։

Սղերդ ԲՁԷ

(*) Սղերդի տուները քարուկիր ըլլալով՝ ցորեկը խիստ շատ կը տաքնան եւ հազիւ առտուան դէմ կը պաղին, մանաւանդ իրիկուան մօտ վառած հնոցի գոլ տաքութիւնը կ'արտաբերեն։

Արտաքին Լուրեր

ԷՏՈՒԱՐՏ Է.Ի ԳԱՀԱՃԱՌԸ

Անգլիոյ խորհրդարանը. — Նստաշրջանին փակումը. — Գահաճառը. — Խնդիրներու թուումը։

Լոնտոն, 18 դեկտ. — Անգլիոյ խորհրդարանին երկրորդ նստաշրջանին փակումէն առաջ կարդացուեցաւ Էտուարտ թագաւորին գահաճառը։ Այդ ընթերցումը տեղի ունեցաւ Լորտերու Ժողովին մէջ, ուր հաւաքուած էին նաեւ երեսփոխանները։ Ահաւասիկ այդ գահաճառը.

«Միլորտներ եւ պարոններ,

«Խորհրդարանին գումարումէն՝ անցեալ յունուարէն ի վեր սահող ժամանակամիջոցը շատ հարուստ եղաւ՝ հանրային կարեւորութիւն եւ չահեկանութիւն ունեցող խնդիրներով։ Հարաւային Ափրիկէի պատերազմը, երկուքուկէս տարի տեւելէ ետքը, յաջողութեամբ եւ պատուաւոր կերպով աւարտեցաւ։ Թրանսվալի եւ Օռանժ գետին նոր գաղթավայրերը իմ տէրութեանս կցուեցան, եւ, երկար ատեն ու կործանարար պատերազմի մը արդիւնքը եղած անխուսափելի դժուարութեանց հակառակ, մեծապէս յուսալի կ'երեւայ որ այդ երկիրները իրենց առաջուընէ ունեցածէն շատ աւելի մեծ նիւթական բարգաւաճում մը պիտի կրեն, եւ թէ ժողովրդեան բոլոր դասակարգերը պիտի կրնան իրարու հետ բարեկամաբար ապրիլ եւ իրենց հաւատարմութեան ապացոյցը տալ դէպի գահը։ Թագադրութեան արարողութիւնը հարկ եղաւ յետաձգել այն վտանգաւոր հիւանդութեան հետեւանքով, ուրկէ կատարելապէս առողջացայ ամենակարողին Աստուծոյ ողորմութեամբը. բայց ազգին բոլոր դասակարգերուն կողմէ ինծի յայտնուած համակրութիւնը ու սէրը մեծ գոհունակութիւն մը պատճառեցին ինծի եւ անմոռանալի ըրին դէպք մը որ համանման նախընթաց ուրիշ դէպքերէ տարբեր եղաւ՝ թիւի եւ կարեւորութեամբը տեսակցելով այն անձերուն որոնք իմ տէրութեանս ամէնէն հեռաւոր վայրերէն հոն եկան։ Այդ ներկայացուցիչներուն եւ պետական մարդերուն ներկայութենէն օգուտ քաղուեցաւ՝ խորհրդակցելու կարգ մը խնդիրներու վրայ որոնք սերտ յարաբերութիւն ունին տէրութեանս զանազան մասերուն հետ. ես համոզուած եմ թէ այդ անձնական տեսակցութիւնները, որոնցմէ ետքը գաղթային նախարարը հարաւային Ափրիկէ ուղեւորեցաւ՝ հոն լուծման մը սպասող դժուարին խնդիրները տեղւոյն վրայ ուսումնասիրելու, մեծ արժէք պիտի ունենան իրենց անմիջական արդիւնքին պատճառով. նաեւ իբրեւ նախընթաց պարագաներ կազմող ապագային համար։ Կը ցաւիմ որ բնաւ նկատողութեան չառնուեցան այն յարատեւ պահանջումները՝ զորս կառավարութիւնս անհրաժեշտ գտաւ ընել Վէնէզուէլայի կառավարութեան՝ վերջին երկու տարիներուն մէջ բրիտանական հպատակներու անձերուն եւ ինչքերուն դէմ եղած անիրաւ ու քմահաճ արարքներուն դէմ։ Կառավարութիւնս, համախորհուրդ գործելով Գերմանիոյ վեհ. Կայսեր կառավարութեան հետ, որ կարեւոր պատճառներ ունի գանգատելու վէնէզուէլեան հանրապետութենէն, պարտաւորուեցաւ թախանձել՝ իրեն գոհացում տուող միջոցներ ձեռք բերելու համար։ Արեւելեան Ափրիկէի մէջ գործողութիւններու ձեռնարկուեցաւ՝ դադրեցնելու Մատմիւլայի գործած աւարառութիւնները՝ ի վնաս իմ պաշտպանութեանս ենթարկուած ցեղերուն։ Այդ գործողութիւնները դժուարութիւններու հանդիպեցան՝ որոնք մինչեւ հիմա արգիլեցին անոնց կատարեալ յաջողութիւնը։ Զինուորներս մեծ դիւրութիւններ ունեցան Իտալիոյ կառավարութենէն՝ որուն ափրիկեան ստացուածքներն ալ ենթակայ են Մատմիւլայի յարձակումներուն։ Գոհունակութեամբ կ'ողջունեմ երկու երկիրներուն գործակցութիւնը՝ երկուքին ալ վերաբերեալ խնդրոյ մը մէջ»։

Գահաճառը կը յիշէ Չիլիի ու Արժանթինի վէճին համար Էտուարտ թագաւորին արձակած իրաւարարական վճիռը, Ճափոնի հետ կնքուած դաշնագրութիւնը, Չինաստանի հետ առեւտրական յարաբերութիւնները եւ Հապէշիստանի վեհապետին հետ վերջերս կնքուած դաշնագրութիւնը։ Գահաճառը սապէս կը վերջացնէ.

«Հանրութեան շահը նկատողութեան առնելով, անկարելի էր երկար ատեն յետաձգել հանրային կրթութեան օրինագիծին՝ այդ մեծ խնդիրին կարգադրութիւնը։ Կարելի չէ անոր դպչիլ, առանց երեւան հանելու այն տեսակ խնդիրներ, զորս ամէն ոք կ'ուզէ վտարուած տեսնել քաղաքական վիճաբանութիւններու շրջանակէն։ Կը յուսամ թէ այդ օրէնքին վիճաբանութեան ատեն երեւան եղած վէճերը երկար ատեն պիտի չտեւեն. նաեւ թէ մեծապէս պիտի նպաստէ լուծելու ներքին ամէնէն դժուարին ու կարեւոր խնդիրը։ Կը հայցեմ նախախնամութենէն որ օրհնէ ձեր աշխատութիւնները»։

ՎԷՆԷԶՈՒԷԼԱ

Իրաւարարութիւնը. — Կարգադրութեան եղանակը. — Գերմանիոյ ընթացքը. — Զինուորական գործողութիւններ։

Բարիզ, 18 դեկտ. — Մ. Նահանգներէն առնուած լուրեր Քասթրօ նախագահը կը ներկայացնեն իբրեւ պատրաստ համակերպելու, բայց Վէնէզուէլայի նախագահը տեսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ մինչեւ որ պատասխան մը չստացուի, այն առաջարկութեան համար զոր Մ. Նահանգները Անգլիոյ ու Գերմանիոյ ըրած են իրաւարարութիւն մը ընդունելու մասին, Վէնէզուէլա կարգադրութեան մը նկատմամբ որ եւ է միջոց ձեռք պիտի չառնէ։ Այդ պատասխանը տակաւին առնուած չէ։ Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը կ'աշխատի համոզել Անգլիան, Գերմանիան ու Իտալիան ընդունիլ իրաւարարութիւնը։ Այդ առթիւ Ուաշինկթընէն շատ մը գրութիւններ ղրկուեցան։ Կ'ըսուի թէ Անգլիա տրամադիր է ընդունիլ, բայց կը յայտարարէ որ Գերմանիային անջատաբար չի կրնար գործել. նաեւ Գերմանիա ալ բոլորովին կը մերժէ, ըսելով թէ վստահ չէ Վէնէզուէլայի բարի կամեցողութեանը։ Ուրիշ լուրի մը նայելով, Գերմանիա պիտի պահանջէ Մ. Նահանգներէն՝ երաշխաւորել Վէնէզուէլայի դէմ ձեռք առնուելիք միջոցներուն գործադրութիւնը, բայց Մ. Նահանգները չեն ուզեր այդ պատասխանատուութիւնը ստանձնել. Արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ կարեւոր տեսակցութիւն մը ունեցաւ Անգլիոյ դեսպանին հետ։ Յոյս կայ թէ գէթ Լոնտոնէն խոստում մը պիտի առնէ՝ ազդու կերպով թախանձել Գերմանիոյ մօտ իրաւարարութեան մասին։ Այդ բանակցութիւնները կրնայ ըլլալ որ աւելի ձգտեալ վիճակի մը ենթարկեն Անգլիոյ ու Գերմանիոյ գործակցութիւնը։ Մ. Նահանգները կը ջանան համոզել Անգլիան թէ իրաւարարութեան նպաստաւոր յայտարարութիւն մը եթէ ընէ, Գերմանիա ակամայ անոր պիտի հետեւի։ Ուաշինկթընի գերմանական դեսպանատան առաջին քարտուղարը ծանոյց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյի թէ Գերմանիա պիտի պնդէ որ Վէնէզուէլա բարոյական գոհացում տայ իրեն, պահանջումները կատարելով հանդերձ։

—Ուաշինկթընի ֆրանսական դեսպանը ծանոյց Մ. Նահանգաց դահլիճին՝ պահպանել Ֆրանսայի իրաւունքները Վէնէզուէլայի մաքսատանց հասոյթին վրայ, որոնք

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (50)

ԹՕԼ ՊՕՒՐՃԷ

ՍԻՐԱՅԻՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

Ը

ՑՆՈՐՔԸ

Արման բաւական զգացնել տուած էր իր անխախտ պատույն ժպիրհ նախատինքը, որովհետեւ յանուն այդ պատուոյն զոհած էր մանկամարդ կինը։ Ահ, եթէ սիրած ըլլար զինքը, բնաւ բանի տեղ չպիտի դնէր այդ պատիւը, ինչպէս ինք՝ Հէլէն ըրած էր իր պատուոյն համար. բայց ինչպէս պիտի սիրուէր, քանի որ առաջին վայրկեանէն իսկ ստախօս մը նկատուած էր անոր կողմէ։ Մանկամարդ կինը իր սիրային ժամադրութեան մէջ ըսած էր. «Քեզի համար պահեցի անձս»։ Արման կը խորհէր. «Պ. տը Վարատէն յետոյ։» Իր սիրոյն նկատմամբ չռայլած բոլոր ցոյցերը խորտակուած էին այդ անյաղթելի համոզումին դէմ. եւ սակայն այդ սէրը այնքան ճշմարիտ էր, Աստուած իմ, ա՛յնքան ճշմարիտ որքան իր կեանքը, որուն ճշմարիտ սկզբնաւորութիւնը եղած էր այն օրէն իվեր, երբ ճանչցած էր Արմանը՝ ու կը լսէր իր սիրահարին ձայնը. «Երկուքս ալ փորձառու անձեր էի՞նք . . . կը կարծէ՞ք թէ չեմ ճանչնար ձեր կեանքը . . .» Ահ, անարդարութիւնը, տգեղ անարդարութիւնը։ Սիրտը կ'արիւնէր այդ մտածումէն։ Կ'երթար կուգար սենեակին մէջ, յարատեւ տենդի մը մատնուած. ո՛չ իր խեղճ ու հրատոչոր գլուխը եւ ոչ ալ իր արիւնած հէգ սիրտը հանգարտութիւն չէին գտներ։ Ամէն ինչ կը խառնակէր իր մէջ. ընդ միշտ կորսուած երջանկութեան մը յուսահատութիւնը, իր բացակայ սիրեցեալին առթած սրտաճմլիկ վիշտը եւ իր զգացումներուն ամէնէն ճշմարիտին ու ազնիւին մէջ արհամարհուած ըլլալուն կատաղութիւնը։ Այդ անգութ Արմանին սիրուհին ըլլալուն համար զղջալ, իր գերագոյն յուսախաբութեան այս պահէն առաջ, չէր կրնար ընել այդ բանը։ Սէրը, վսեմ սէրն էր որ զինքը գահավիժած էր այդ արարքին մէջ, իրեն պէս վսեմ։ Վսե՛մ սէրը . . . «Ո՛չ,» կը գոչէր հիմա։ «Անգգա՛մ, կո՛յր սէրը . . .» — Ու անվերջ կերպով, իր սենեակին մէջ կը պտըտէր Հէլէն, երկայնքին ու լայնքին. գառագեղի մը մէջ բանտարկուած կենդանիի մը պէս. ու միշտ՝ անխորտակելի պատի մը նման՝ կը բաղխէր սա գաղափարին. «Ի՞նչ օգուտ այսպէս սիրած ըլլալ, ի՞նչ օգուտ։ Ա՜հ, կեղծի՛ք, կեղծի՛ք, կեղծի՛ք . . .»։

Իր կրած մահացու տագնապին մէջ՝ ինչ որ ամէնէն աւելի կը զայրացնէր զինքը, իր ամուսնին գորովալից ու անդէպ հոգածութիւնն էր։ Եւ որովհետեւ Արման բնաւ չէր կասկածեր իր կնոջ հոգիին մէջ յուզուող տռամին վրայ, հաճելի հեռանկար մը կը պարզէր անոր առջեւ, մերթ ըսելով. «Ազատ ըլլալուս պէս՝ ճամբորդութիւն մը պիտի ընենք։ Թերեւս Արման մեզի հետ գայ . . .» կամ թէ «կը զարմանամ Արմանէն լուր չառնելուս համար։ Միթէ չգրե՞ց քեզի»։

«Ո՛չ,» կը պատասխանէր Հէլէն։ Ալֆրէտ հիմա ինքզինքը կը մեղադրէր, իր բարեկամին հետ ունեցած խօսակցութեանը համար, սա համոզումը ունենալով թէ այս վերջինը ճամբորդութիւն ընելու վրայ էր, միմիայն խնայելու համար իր նախանձոտութեան։ Իր կնոջ մելամաղձութեան վրայ կը խորհէր Արման, ու տակաւ անոր պատճառը ըմբռնել կը թուէր, ըսելով թէ Հէլէնը զրկած էր իր ունեցած հաճոյքներէն մէկէն։ Մանկամարդ կինը, ընդհակառակը, զայրացած անձնասիրութեան մը խոր զգացումն էր որ կ'ունենար իր ամուսնին վստահութեան առջեւ, որ մեծապէս կը հակասէր իր սիրահարին աներելի կասկածին հետ։ Մնաց որ, Ալֆրէտի կողմէ առաջարկուած ճամբորդութեան ծրագիրը, Արմանի ընկերակցութեամբ, միթէ այն ծրագիրը չէ՞ր որ երբեմն գգուած էր ինք։ Ճամբորդութեան այդ ծրագիրը շատ ճշդիւ ցոյց կու տար իրեն, ինչ որ պիտի պատահէր ամրան այդ ամիսներուն մէջ, որոնց պատճառելիք բերկրանքը կ'երեւակայէր կանխաւ։ Միասին պիտի բնակէին ծովուն մօտ, Նորմանտիոյ այն գիւղերէն մէկուն մէջ, որոնց ծառերը կը դալարազարդեն մինչեւ կապոյտ ալիքներուն եզերքը։ Թերեւս միասին պիտի տեսնէին Իտալիոյ քաղաքներէն մէկ քանին, որոնց անունը միայն կը թուէր իր մէջ ծրարել խոստում մը լուսաղող երջանկութեան . . .։ Բայց հիմա ոչինչ, բաց ի սառուցիչ մենութենէն ու լքումէն։ Իրենց խզումէն ի վեր, նամակ մը իսկ չէր գրած Արման, եւ ոչ իսկ կարեկցական տող մը։ Բայց ինչո՞ւ կարեկցէր։ Անշուշտ մխիթարուած կը կարծէր զայն, ուրիշի մը թեւերուն մէջ, քանի որ հաւատացած էր թէ իրմէ առաջ Հէլէն իբր սիրահար ունեցած էր տը Վարատը։ Երկու, երեք, տասը սիրահար— ի՞նչ նշանակութիւն ունի թիւը, երբ մէկէ աւելի սիրահար կը գտնուի։

Օրէ օր, անիրաւութեան այս հրակէզ վիշտը աւելի կը մրմռքէր իր մէջ, որով այս վիշտը կը յանգէր հիւանդոտ ու խոլ գաղափարի մը, միակ գաղափարը՝ որ քիչ մը կը մեղմէր սրտին մէջ ունեցած յուսահատական կատաղութիւնը։ Այո՛, իր անձկութեան ժամերուն մէջ, մեղապարտ մտածում մը կ'ունենար, քանի որ ինք կարող դատուած էր անելի արարքներ գործելու եւ զանոնք ի գործ դրած ըլլալու մասին, նմանելու համար այն պատկերին զոր Արման գծած էր, այն դիւրահաղորդ եւ հաճոյասէր կնոջ, զոր վայելել կարծած էր Արման։ Բարոյական կեանքը, ինչպէս նաեւ ֆիզիքականը, անձնապահութեան իր տենդերը, փճացումի իր մոլուցքները ունի։ Վայրկեաններ կան՝ երբ մարդ պէտք կը զգայ հրաժարելու իր ներքին անձէն, սպաննելու զայն, եւ ուրիշ մը ըլլալու. պարտուիլ, առանց արժանի ըլլալու այդ բանին, յոռի չի դարձնե՞ր լաւագոյն անձերն իսկ։ Հէլէն որքան անդարմանելիօրէն արհամարհուած կը զգար իր անձը, անարկու ձգողութիւն մը այնքան կը մղէր զինքը, դառնալու ճիշդ հակառակը ինչ որ էր երբեմն։ Ցնորք մը կը պաշարէր զայն. ու նուաստացումի զառանցանքով մը կ'ըսէր մտովի. — «Մեծապէս խաբուիլ կը նշանակէ սիրտ ունենալը . . .» Բանդումի այդ ախորժը, որ ամէն արարածներու մէջ գոյութիւն ունի, ինչպէս նաեւ սիրոյ նշանակութիւնը, ինք իր վրայ կ'ամփոփուէր։

(Շարունակելի)

Անգլիոյ, Գերմանիոյ ու Իտալիոյ ունեցած իրաւունքներէն առաջնութիւն ունին։ Ֆրանսա նախ. ծանուցած է Անգլիոյ, Գերմանիոյ եւ Իտալիոյ թէ ըլլալիք որ եւ է կարգադրութեան մէջ պէտք է ճանչցուի ֆրանսական պահանջումներուն առաջնութիւնը։ Ֆրանսա այդ մասին ապահովութիւն ստացեր է։

Ուաշինկթըն, 19 դեկտ. — Ֆրանսա Քարաքասի իր ներկայացուցիչին զեկոյց մը ղրկեց՝ հաղորդելու Վէնէզուէլայի, յիշեցնելով թէ 1899 մայիս 23էն առաջ եղած ֆրանսական պահանջումները իրաւարարութեամբ պիտի կարգադրուին 1902 փետրուար 19ին կնքուած բրոթոքոլին համաձայն. իսկ 1899 մայիս 23էն ետքը վնասուող Ֆրանսացիներն ալ, երբ ուրիշներու գոհացում տրուի, ամէնէն նպաստաւորեալ ազգին տրամադրութիւնները պիտի վայելեն։

Ուաշինկթըն, 18 դեկտ. — Մ. Նահանգաց կառավարութիւնը, ինչպէս կ'երեւայ, չուզեր երաշխաւորել իրաւարարներու առաջարկելիք պայմաններուն գործադրութիւնը, որով Քասթրօ նախագահը պիտի պարտաւորուի ինք տալ հարկ եղած երաշխաւորութիւնը, եւ կը յուսացուի որ պիտի համակերպի Մ. Նահանգաց Վէնէզուէլայի մէջ հաշտութեան կուսակիցներուն կրկին ձեռնումին տակ։ Ամէնէն աւելի հաւանական երեւցած կարգադրութեան եղանակն է խառն յանձնաժողովի մը կազմութիւնը՝ Վէնէզուէլայի մաքսատանց հասոյթները գանձելու պաշտօնով։ Ատոնց մէկ մասը պիտի յատկանայ Վէնէզուէլայի կառավարութեան պէտքերուն, եւ մնացածը պիտի բաժնուի պահանջք ունեցող տէրութեանց միջեւ։ Այդ յանձնաժողովը անշուշտ պիտի չընդունի խաղաղական պաշարում մը, վասն զի, ինչպէս Պ. Պալֆուր յայտարարեց Անգլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ, պաշարումը պատերազմական վիճակ ըսել է եւ պիտի արգիլէ վաճառականութիւնը, որով մաքսատունը հասոյթ պիտի չունենայ եւ յանձնաժողովը ու պահանջատէրերը բան մը պիտի չկրնան ստանալ։ Ուաշինկթընի պաշտօնական շրջանակներուն մէջ կը կարծուի թէ երբ որ եւ է կողմէ ուղղուի հարկ եղած փոխառութիւնը ընել՝ իրաւարարական ատեանին վճիռը գործադրելու, Մ. Նահանգները համաձայն պայմանաժամին՝ իրենց բարեկամական աջակցութիւնը պիտի նուիրեն եղած յանձնառութիւններուն գործադրութեանը համար։ Կը յայտարարուի նաեւ թէ այդ արդիւնքը ձեռք բերելու համար Մ. Նահանգները բռնի ուժի պիտի չդիմեն։

Քարաքաս. — Հարաւային Ամերիկայի հանրապետութեանց այս տեղի ներկայացուցիչները ուշադրութեամբ կը հետեւին Մ. Նահանգաց ընթացքին, որոնք, կ'ըսեն, անկարող են Հարաւային Ամերիկան պաշտպանել Եւրոպայի յարձակումներուն դէմ։ Կը յարեն թէ Մընրօէյի վարդապետութիւնը վարձուած է գերմանացի սեղանաւորներուն։

Պերլին. — Գերմանիա շատ կողմնակից չերեւար կարգադրութեան եւ կ'ուզէ, պարտքերու հատուցումէն զատ, Վէնէզուէլայէն քաղաքական հատուցում ստանալ՝ Բուէրթօ-Քապէլլոյի մէջ գերման դրօշին դէմ եղած անարգանքին եւ Քարաքասի գերման դեսպանատան վրայ եղած յարձակումին համար։ Գերմանիա, ծանուցագիր մը ուղղելով Անգլիոյ ու Իտալիոյ, առաջարկեր է պաշարել Վէնէզուէլայի նաւահանգիստները, ըսելով որ այդ պարագային թէ՛ ամերիկեան մարտանաւերը եւ թէ անգլիական ու գերմանական առեւտրական շոգենաւերը պիտի չկրնան նոյն նաւահանգիստը մտնել։ Քէօլնիշէ Զայթունկի մէջ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյց մը կ'ըսէ թէ իրաւարարութեան համար ժամանակը շատ անցած է։ Գերման թերթերը կը յայտարարեն թէ Գերմանիա ո՛չ Վէնէզուէլայէն երկիր մը պիտի գրաւէ եւ ո՛չ ալ ցամաքի վրայ զինուորական գործողութիւն պիտի կատարէ, եւ թէ միայն Վէնէզուէլայի մաքսատուները ու նաւերը պիտի գրաւէ։

Քարաքաս, — Գերմանական Ձայլէ յածանաւակը, երբ վէնէզուէլեան Վիքթորիա թնդանօթակիրը գրաւեց, անոր մեծ կայմը կոտրեց եւ յետոյ թողուց։ Այդ պարագան խորին յուզում պատճառեց Մարաքայպոյի մէջ։

—Բնաւ խնդիր չէ եղած Մ. Նահանգաց նաւաբաժինը, Տիուէյ ծովակալին հրամանատարութեանը տակ, Վէնէզուէլեան ջուրերուն մէջ համախմբելու։ Ծննդեան տօնին առթիւ, նաւային մարզանքներ կատարելէ ետքը, այդ նաւաբաժինը պիտի ցրուի եւ Անթիլեանները պիտի երթայ։

—Մ. Նահանգաց Խորհրդարանին մէջ բանաձեւ մը ընդունուեցաւ՝ տեղեկութիւն հաղորդելու Անգլիոյ կամ Գերմանիոյ եւ Մ. Նահանգաց միջեւ գոյանալիք որ եւ է համաձայնութեան եւ Վէնէզուէլայի դէմ տէրութեանց ընելիքին նկատմամբ ըլլալիք յայտարարութեան մը մասին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Պապը եւ Գերմանիոյ կաթոլիկները.—Մոմզենի կոչը.—Լրագիրներուն պատասխանը. —Տարմշտատի պանքան:

Պերլին, 17 դեկտ. — Մինիխի պապական նուիրակ մոնսէնեէօր Մաքքի, Պապին անունով, Ս. Գրիգոր պատուանշանի մեծ խաչը յանձնեց Գերմանիոյ Խորհրդարանին կեդրոնի կուսակցութեան անդամ Պարոն ֆոն Հէրթլինկի։ Նուիրակը նաեւ յանձնեց Վատիկանի արտաքին գործոց նախարար Ռամբոլլա կարտինալին մէկ նամակը, որով կը գովաբանէ Պարոն ֆոն Հէրթլինկի ջանքերը՝ Ստրազպուրկի աստուածաբանական կաթոլիք համալսարանին հաստատմանը առթիւ։ Ռամբոլլա կարտինալը կ'ըսէ իր նամակին մէջ.— «Այդ համալսարանին համար կատարուած բանակցութեան պահուն ամէնէն աւելի ես հաստատեցի ձեր եռանդը ու բարի տրամադրութիւնները այդ առթիւ։ Ուրեմն իրաւունք ունիմ նոյն բանակցութեանց յիշատակին յաւերժացման աջակցելու հաճոյքը վայելել։»

—Բրոֆէսէօր Մոմզէնի այն կոչը, որով ազատական կուսակցութեան բոլոր անդամները կը հրաւիրէ միանալ ընկերվարական եւ ուրիշ նոյն կարգի կուսակցութեանց, մեծ աղմուկ հանեց, բայց շատ քիչ հաւանութիւն կը գտնէ թէ՛ ազատական եւ թէ ընկերվարական կուսակցութեանց մէջ։ Վոռվէրց լրագիրը կ'ըսէ թէ ընկերվարական կուսակցութիւնը, միշտ տրամադիր եղած է ընդունիլ միջակորեար մասին օրինաւոր աջակցութիւնը, բայց միշտ սպասած է ինքն իր ոյժերովը միայն աշխատիլ։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ ընկերվարական կուսակցութիւնը որքան ալ համակրելի չըլլայ Մոմզէն բրոֆէսէօրին, սակայն մեծապէս կը գնահատէ նշանաւոր գիտունին պարկեշտ համոզումները։ Ազատական կուսակցութենէն Պ. Ռիխթէր ալ սապէս կը խօսի իր լրագրին մէջ.—«Աշխատութեան սենեակէ մը կարելի է այդ տեսակ կարծիքներ պարզել կուսակցութեանց, անոնց յարաբերութիւններուն եւ նպատակներուն վրայ, բայց գործնական քաղաքականութեան մէջ այրը որ լաւ կը ճանչնայ ընկերվարական կուսակցութիւնը, ինչպէս որ է եւ կ'երեւայ, Մոմզէն բրոֆէսէօրին քաղաքականութիւնը ցնորական կը նկատէ, հակառակ անոր տուած յարգանքին իբրեւ գիտուն պատմագէտ»։

—Առեւտրական ու ճարտարարուեստութեան պանքան (Տարմշտատի Պանքան) ծանր կորուստ մը ենթարկուեցաւ, վասն զի աւանդներու վարիչ Պ. Նէօլէր եօթը հարիւր հազար մարք չորթեց՝ գիր կեղծելով։ Այդ կորուստը, սակայն, կը թեթեւնայ, որովհետեւ Պ. Նէօլէր 100 հազար մարքի ստացուածք մը ունի։ Այդ պաշտօնեան փախած է։

ՌՈՒՍԻԱ

Բեդերսպուրկի Ֆրանսական դեսպանը.— Կին բժիշկները.— Կայսեր հեռագիրը. — Անտիճանի երկրաշարժ.— Կայս. ներում:

Բեդերսպուրկ, 17 դեկտ.—Ռուս գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Բեդերսպուրկի ֆրանսական նոր դեսպան Պ. Պոմփար դեկտ. 16/29ին պաշտօնապէս Ռուսիոյ կայսեր պիտի ներկայանայ Ցարսքոէ-Սէլոյի պալատան մէջ։ Ցանձնագիրներու մատուցումէն ետքը Պ. ու Տիկին Պոմփար պիտի ներկայանան կայսրուհիին եւ մայր կայսրուհիին։ Նախորդ դեսպան Մոնթեպէլլօ կոմսը քանի մը օր առաջ իր հրաժեշտի գիրերը պիտի մատուցանէ։

—Բեդերսպուրկի մէջ վերջերս հաստատուած կին բժիշկներու կաճառը իր առաջին արդիւնքը տուաւ։ Նիքոլա Բ. կայսրը, իբրեւ պատասխան նոյն կաճառին վարչական խորհուրդին ուղերձին, սա հեռագիրը ուղղեց.

«Կայսրուհին եւ ես անկեղծ շնորհակալութիւն կը յայտնենք Բեդերսպուրկի կին բժիշկներու կաճառին վարչական խորհուրդին՝ յայտնուած զգացումներուն համար։ Աստուած օրհնէ բժշկուհիները որոնք հիմա վեհանձն ու մարդասիրական գործ մը կը կատարեն՝ անկեղծութեամբ ու պարկեշտութեամբ աշխատելով տառապեալներուն համար՝ այն բարձր անձնուրացութեամբ որ ռուս կնոջ միայն յատուկ է։»

Կաճառին առաջին շրջանաւարտներն են տասնըմէկ կիներ՝ որոնք բժշկութեան տոքթորի աստիճան ստացան։

—Նոր լուրերու նայելով, Անտիճանի երկրաշարժին զոհերուն թիւն է հարիւր յիսուն, որոնցմէ շատերը տղաք են։ Երեք հարիւր հոգի ալ վիրաւորուած են։ Կառավարական շէնքերէն զատ բնիկներուն ինը հազար եւ Ռուսներու ալ 150 տուներ կործանած են։ Ասոր եւ շրջակայ ուրիշ տեղեր ալ վնասուած են։

—Ռուսիոյ պաշտօնաթերթը կը ծանուցանէ թէ Նիքոլա Բ. կայսրը, իր անուան տօնախմբութեանը առթիւ, ներում շնորհած է արեւելեան Սիպերիա գտնուող յիսունըութ տարագրեալներու։

ՍՊԱՆԻԱ

Քաքայաններ.— Յարաբերութիւններ Վատիկանի հետ.— Պ. Սակաստա:

Մատրիտ, 18 դեկտ.— Պ. Սիլվէլայի դաշինքը ջնջեց իր նախորդին այն հրամանագիրը, որով կրօնագիտութեան ուսուցումը պարտաւորիչ կ'ընծայէր Քաթալան լեզուով։ Ասկէ վերջը տղաք իրենց ընտանի եղած լեզուով պիտի ուսանին։

—Արտաքին գործոց նախարարութիւնը յայտարարեց թէ կառավարութիւնը նկատողութեան պիտի չառնէ Վատիկանի որոշումը, վասն զի ազատական դաշինքը ներկայ դաշինքին զբաղելիք խնդիրներէն եւ ոչ մէկը երբեւս հանած է։ Արտաքին գործոց նախարարը կը յարէ թէ, իր կարծիքին նայելով, Պ. Սակաստա եւ Ալմոտովարի դուքսը միայն պնդած են Վատիկանի մօտ՝ թեթեւ փոփոխութեան մը ենթարկելու Քոնքորտան. իսկ կրօնական միաբանութեանց մասին գրեթէ բոլոր կէտերուն վրայ տեղի տուած են։ Պ. Սակաստա, ընդհակառակը, կ'ըսէ թէ պահանջեր է ջնջել տասներօթը թեմեր, երէցներու եւ բարձրաստիճան կղերներու թիւը բաւական զեղչել եւ կրօնական միաբանութիւնները աւելի լաւագոյն կանոնադրութեան մը ենթարկել։

ԱՒՍՏՐԻԱ—ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ

Պետական պայմանադրութիւնը.— Համաձայնութիւն մը.—Երկու խորհրդարանները:

Վիեննա, 18 դեկտ.—Դարձեալ լաւատեսութիւն կը յայտնուի Աւստրիոյ ու Հունգարիոյ պետական պայմանադրութեան մասին։ Այսօր հաւանական կը նկատուի թէ մինչեւ Ծնունդ վերջնական համաձայնութիւն մը պիտի գոյանայ Աւստրիոյ ու Հունգարիոյ կառավարութիւններուն միջեւ։ Խոշոր խնդիր մը, սակայն, կը մնայ կարգադրելիք, այն է՝ այդ պայմանադրութեան վաւերացումը Վիէննայի ու Բէշթայի Խորհրդարաններուն կողմէ։ Արդ, Վիէննայի մէջ որոշ չէ թէ ի՛նչ պիտի ըլլայ. Երեսփ. Ժողովին ներկայ տրամադրութեանց մէջ. նոյն իսկ այդ դժուարութիւնը նկատողութեան առնուած է Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր եւ Աւստրիոյ նախարարապետ Պ. ֆոն Քէրպէրի խորհրդակցութեանց պահուն։ Աւստրիոյ նախարարապետը կը մտածէր որ պայմանադրութիւնը կայսր. հրամանագիրով մը վաւերանայ Աւստրիոյ մէջ իսկ Հունգարիոյ մէջ՝ Խորհրդարանին կողմէ, կը մնայ գիտնալ թէ Հունգարիա պիտի համակերպի՝ խնդրին այդ կերպով կարգադրութեանը։

ՃԱԲՈՆ

Կալուածական տուրք.— Խորհրդարանին մէջ:

Թոքիօ, 17 դեկտ. — Ճաբոնի Երեսփ. Ժողովին նիստը հինգ օրուան համար յետաձգուեցաւ, այն միջոցին երբ պիտի մերժէր կալուածական տուրքի յաւելումը։ Ցայտնի է թէ Ճաբոնի կառավարութիւնը օրինագիծ մը ներկայացուց Երեսփ. Ժողովին, վերահաստատելով նոյն յաւելուածական տուրքը, որուն գանձման պայմանաժամը կ'աւարտէր այս տարի։ Այդ որոշումը որ նաւատորմին յաւելման արդիւնք է, ընդունելութիւն չգտաւ։ Ընդդիմադիրները հակառակեցան, թէեւ Անգլիոյ մէջ կը յուսացուէր թէ անոնք համակարծիք պիտի գտնուին նախարարութեան։ Իթօ մարքիզին տեսակցութիւնները նախարարապետ Քացուրա մարքիզին հետ, արդիւնք մը չունեցան։ Երեսփ. Ժողովը հակառակեցաւ այդ օրինագիծին, որով հինգ օր պայմանաժամ տրուեցաւ իրեն խորհելու։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՆԱՒԱՏՈՐՄԸ

Գլխաւոր յածանաւեր.— Ամենէն գեղեցիկ մարտանաւերէն մէկը:

Զրահապատ Հոռոյդ յածանաւակը Քիլի Ճէրմանիա նաւագործարանին մէջ շինուած է. կը պատկանի Վարեակի դասակարգին, որ կը պարունակէ նաեւ Պընկաթիր, Բաւֆազ եւ Օզաքով մարտանաւերը եւ ուրիշ երկու նաւեր, որոնք շինուելու վրայ են եւ տակաւին անուն չունին։ Հոռոյդ իր դասակարգին պատկանող նաւերուն եւ մանաւորապար Պընկաթիրի նման պողպատէ նուրբ պատեան մը ունի, երկայնութեան եւ լայնութեան վրայ գտնուած միջնորմներով բազմաթիւ մասերու բաժնուած է. միջին մասին մէջ՝ մինչեւ զրահապատ կամրջակը կրկին յատակ ունի։ Այս կամրջակը որ նիքէլախառն պողպատէ է, 76էն 77 միլիմէթր հաստութիւն ունի։ Բոլոր կամրջակները պողպատէ են։ Փոթորիկի ենթակայ մասերը թէքի տախտակով պատած են, օդի անթափանցելիութեանց մասերը՝ լինոլէումով։ Մեքենաները 3 հատ են եւ համագումար 18,500 ձիու ոյժ ունին եւ իւրաքանչիւրը անիւ մը կը շարժէ. տեղի ունեցած փորձին մէջ արագութիւնը 23 հանգոյցէն աւելի եղաւ։ 14,000 թոնօ ածուխ կրնայ առնել, որ բաւական է ժամը 10 հանգոյց արագութեամբ 5,000 մղոն տեղ երթալու։ Հրետանին կը բաղկանայ 150 հազարորդամէթր տրամագիծով 12 թնդանօթէ, 75 հազարորդամէթր՝ 12 թնդանօթէ, 37 հազարորդամէթր 2 թնդանօթէ եւ 2 միթրայէօզէ, վեց թորփիլ նետելու խողովակներէ, որոնցմէ երկուքը օդային։ Սպառազինութիւնը գոհացուցիչ է, բայց աշտարակիկներուն մէջ դրուած թնդանօթները պէտք եղածին չափ պաշտպանուած չեն։ Հակառակ ասոր, Ասքոլդ կրնայ զրահապատ յածանաւակներէն ամէնէն գեղեցիկ նմոյշներէն մէկը նկատուիլ։ Ռուսական նաւատորմը օր օրի մեծ ծաւալ կը ստանայ այժմ կը պարունակէ ա՛յն դասակարգի նմոյշները, որոնք կրնան առաւելութեամբ բաղդատուիլ պատերազմական նաւատորմիներուն ամէնէն նոր նմոյշներուն հետ. նաեւ յարատեւութեամբ կը հետեւի նաւային շինութեանց ծրագրին, որ լաւ կերպով ուսումնասիրած է եւ իր պէտքերը կը գոհացնէ։ Ռուսական նաւատորմը քիչ ատենէն աշխարհիս ամէնէն հզօր նաւատորմիներէն մէկը պիտի ըլլայ թէ՛ թիւով եւ զինուորական արժէքով եւ թէ իր մարտանաւերուն համատարութեամբ։

ՖՐԱՆՍԱ

Նիսի եպիսկոպոսին խնդիրը.— Եպիսկոպոսութեան աթոռագիրը.— Թոշակի նոր ջնջում մը:

Ցայտնի է թէ Խորհրդարանին ներկայացուած եպիսկոպոսական խնդրագիրը ստորագրող եկեղեցականները իբր զեղծում գործող յայտարարող հրամանագրէն յետոյ, կառավարութիւնը այս խնդրագրին դրդիչներուն թոշակը ջնջեց։ Ելիզէի մէջ տեղի ունեցած նախար. խորհուրդին միջոցին Նիսի եպիսկոպոսին թոշակին ջնջումը որոշուեցաւ։ Ահաւասիկ այն պարագաները, որոնց հետեւանքով կրօնական նախարարը այս միջոցը պարտաւորեցաւ ձեռք առնել։ Նիսի եպիսկոպոս մոնսէնեէօր Շարռօն Խորհրդարանին ներկայացուած խնդրագրին դրդիչներէն մէկը նկատուած չըլլալով, այս եկեղեցականը բողոքեց, յայտարարելով թէ ինքն ալ անոնցմէ էր։ Պ. Քոմպ որոշած էր Նիսի եպիսկոպոսին յայտարարութեան կարեւորութիւն չտալ, բայց այս վերջինը դաւանական լրագիրներու մէջ հրատարակած ըլլալով թէ եպիսկոպոսական խնդրագրին գլխաւոր աշխատակիցներէն մէկն էր, եւ կը զարմանար թէ իր նկատմամբ ո եւ է տնօրինութիւն չէր եղած։ Նախարարապետը մտածեց թէ այս պայմաններուն մէջ պէտք էր պատժական տնօրինութիւն մը ընել։

ԶԱՆԱԶԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պ. Վալտէք-Ռուսօ.— Երիտասարդ Չեխ կուսակցութիւնը.—«Տէյլի Էքսբրէս» եւ Լորտ Միլնէր.—Պ. Պրոտրիք եւ Լորտ Ռոպէրթս.— Պելճիական Խորհրդարանին մէջ.— Ոճրագործ կին մը.— Հիւծախտին դէմ:

Պ. Վալտէք-Ռուսօ Հռոմ հասաւ դեկտեմբեր 18ին։ Նոյն օրը Բարիզ պիտի մեկնի։

—Աւստրիական Խորհրդարանին երիտասարդ Չեխ կուսակցութիւնը իր հրատարակած մէկ յայտագրին մէջ տրամադրութիւն կը ցուցնէ գերման կուսակցութեան հետ բանակցութեան մտնել, Պոհէմիոյ եւ Աւստրիոյ մէջ կանոնաւորութեան վերահաստատման համար։ Մօտերս հաշտարար բանախօսութիւն մը տեղի պիտի ունենայ։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիք ջնջեց Լորտ Ռոպէրթսի որոշումը, որուն համեմատ Իրլանտայի զինուորական հրամանատար զօրավար Սըր Հէյկ Քոլմընթ, արտօնութիւն կը ստանար Նիւսմարքէթի երեսփոխանական աթոռին ընտրելի ներկայանալու։

—Տէյլի Էքսբրէս կը կարծէ թէ կառավարութիւնը Լորտ Միլնէրի յաջորդ մը կը փնտռէ։

—Պելճիական Խորհրդարանին մէջ, Պ. Բրոմէյզ հարցապնդում մը ուղղեց կառավարութեան, ֆրանսական եւ օտար միաբանութեանց Պելճիքա գալուն առթիւ։

—Էմմա Պայրէն, որ վերջերս դանակի հարուածներով սպաննեց Լոնտոնի Սակարան անդամներէն մէկը՝ որուն հոմանուհին էր եղած, դատարանին կողմէն յանցաւոր ճանչցուելով մահուան դատապարտուեցաւ։ Վճռագիրը լսելով, գոչեց. «Ո՛չ, ես յանցաւոր չեմ»։ Դատարանը ներքին գործոց նախարարին գթութեան յանձնարարեց զայն։

—Ֆիկարօի կողմէ հիւծախտի դէմ մաքառելու համար եղած հանգանակութեան երրորդ ցանկը 102,955 ֆր.ի կը հասնի, որով համագումար մինչեւ ցարդ հաւաքուած է 746,078 ֆրանք։

ՆՇԱՆ Հ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆԻ
ՏԱՐԵՑՈՅՑԸ
1903 ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
13 ՊԱՏԿԵՐՆԵՐՈՎ
ԲՈԼՈՐ ՊԵՀԱՊԵՏՆԵՐՈՒ ԵՒ ՊԵՀԱՊԵՏՈՒՀԻՆԵՐՈՒ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐՈՎ ԶԱՐԴԱՐՈՒԱԾ
ԳԻՆ 5 ՂՐՇ. ԹՂԹԱՏԱՐՈՎ 6 ՂՐՇ.
Կեդրոնատեղի Ն. Կ. Պերպերեան Տպարանը
Կ. Պոլիս, Պապը Ալի ճատտէսի, Թիւ 83

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պալայի աստիճան տրուեցաւ պետական Խորհուրդին անդամ Նէշէթ պէյի։ Իւլայի առաջին աստիճան՝ Էտիրնէի Նահանգին տէֆթէրտար Էտհէմ էֆ.ի։ Միրիմիրանի աստիճան՝ Էտիրնէի երեւելիներէն Ալաէտտին պէյի։

—Ականաւոր Իֆթիխար պատուանշան՝ Կ. Պոլսոյ պարսկական դեսպան Էրֆա-իւտ-Տէվլէ Միրզա Ռիզա խանի։ Առաջին կարգի Մէճիտիէ՝ Բ. զօրաբանակին (Էտիրնէ) պիտոյքներու նախագահ Քեմալ փաշայի։ Չորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Հռոմի օսմ. դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Րիշար Պլաք պէյի։ Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Էտիրնէի հայ հասարակութեան Պալուստ աղային։

—Առաջին կարգի Շէֆգաթ՝ Անսալտօ նաւագործարանին ընկերներէն Պ. Բէրրոնէի կնոջը։ Երկրորդ կարգի Շէֆգաթ՝ Կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպանատան երկրորդ թարգման Պ. Բաւեքի կնոջը։

—Իմթիազի ոսկի եւ արծաթ շքադրամ՝ կայս. թիկնապահ եւ կայս. Թէճրիֆիէ շոգենաւին սպաներէն նաւային հարիւրապետ Մէհմէտ Ղալիպ պէյի։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՆԵՐ.— Տանիմարքայի կառավարութիւնը առաջին կարգի Տանէպրոք պատուանշանը տուաւ Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգին կուսակալ Ապէտին փաշայի, Ս. Գալը՝ Պիոս Թ. պատուանշանը՝ Բ. Դրան կայս. Ամէտի դիւանատան քարտուղարներէն Սէմիհ պէյի ու Սէն-Գրէկուար լը Կրան՝ Պէրութի արտաքին յարաբերութեանց դիւանին քարտուղարներէն Քէմիլ Նէվէ պէյի եւ Իտալիոյ տէրութեան կողմէ Իտալական Թագի երկրորդ աստիճանը՝ Հռոմի օսմ. դեսպանատան նախորդ զինուորական կցորդ Շիւքրի փաշայի։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշաններուն ընդունելութիւնը եւ գործածութիւնը։

ՀԻՃԱԶԻ երկաթուղիին շինութեան ծախքին նպաստողներուն տրուած շքադրամներու արծաթէ ու նիքէլէ տեսակներուն ժապաւէնները կանանչ ըլլալով, կարելի չըլլար իրարմէ զանազանել։ Ուստի կայս. Իրատէ մը հրամայեց որ արծաթէ շքադրամներուն ժապաւէնը կանանչ ըլլայ, իսկ նիքէլէներունն ալ կարմիր։ Պաշտօնական Զեկոյց մը կը ծանուցանէ որ նոյն նիքէլէ շքադրամներէն ունեցողները իսկոյն փոխեն ժապաւէնները։

ՏԷՖԹԷՐԽԱՆԷԻ վերատեսչութեան մէջ «թագրիր»ի յանձնաժողովը կը լսէ «փէրագ»ի ու «ինթիգալ»ի «թագրիր»ները եւ միանգամայն կը քննէ կալուածագիրները։ Տէֆթէրխանէի վերատեսուչ Զիհա փաշա նկատելով որ այդ երկու գործողութիւնները միասին կատարելը թէ՛ դժուար է եւ թէ գործի տէրերուն համար յապաղումներու պատճառ կ'ըլլայ, որոշեց որ կալուածագիրներու քննութիւնը վերջերս կազմուած յանձնաժողովին կողմէ կատարուի՝ կալուածագիրներու վարչութեան տեղեկագրին վրայ, եւ «թագրիր»ներն ալ լսուին նոյն յանձնաժողովին կողմէ։ Այդ որոշումը արդէն սկսուած է գործադրուիլ։

ԱՌՈՒԾԱԽԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ.— Զանազան կողմերէ տեղեկագրուեցաւ ձեռնհաս պաշտօնարանին թէ շէնքերու ու հողերու առուծախին առթիւ թաղերու կողմէ տրուած իլմուխապէրները երբ տուրքերու վարչութեան յանձնուին, ատիկա փոխանակ միայն ծախուելիք տեղին տուրքերը գանձելու, ծախուին ունեցած կալուածներուն բոլոր յետնեալ տուրքերն ալ կը գանձէ եւ առանց ատոր որ եւ է գործողութիւն չի կատարեր, որով շէնքի ու հողի տէրերը առուծախի պաշտօնական գործողութեանց համար Տէֆթէրխանէի վարչութեան չեն դիմեր։ Ուստի Նախարարաց Խորհուրդը որոշեց որ միայն ծախուած տեղերուն յետնեալ տուրքերը գանձուին։

ՄԷՆ-ԵՂԱՐԲՈՍԸ հեռագրով ծանոյց բոլոր նահանգները՝ փութով գանձել ներկայ տարուան տասանորդի հասոյթէն մինչեւ հոկտեմբերի վերջը վարձակալներէն եղած պահանջները։

ՌՈՒՄԷԼԻԻ նահանգաց քննիչ յանձնաժողովը երէկ ալ Բ. Դրան մէջ գումարուեցաւ Ֆէրիտ փաշայի նախագահութեամբ եւ մինչեւ ուշ ժամանակ խորհրդակցութիւններ կատարեց։

—Պետական Խորհուրդին օրէնսդիր ճիւղին օգնականներէն Զիհա պէյ միանգամայն քարտուղար կարգուեցաւ նոյն յանձնաժողովին։

—Ռումէլիի նահանգաց քննիչ Հիւսէին Հիլմի փաշա ու միւս ընկերները մօտերս Սկիւպէն Սէլանիկ պիտի դառնան։

ՀՐԵԱՆԵՐՈՒ Խախամպաշիի Գայմագամ Մոիզ Լէվի էֆ. երէկ իրիկուն կայս. պալատ երթալով, իֆթարի սեղանին մասնակցեցաւ եւ կայս. մեծարանաց արժանացաւ։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.—Երզրումէն կը հեռագրեն թէ կիրակի օրը ժամ 4.15ին եւ 4.40ին երկրաշարժի թեթեւ ցնցումներ զգացուեր են։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ.— Ռէժիի երկրորդ տնօրէն Պ. Շարնօ, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ ներքին գործոց նախարարին հետ, եւ Լիաքաթի շքադրամ շնորհուելուն առթիւ շնորհակալութիւն յայտնեց։

—Անգլիոյ դեսպանը եւ Սերպիոյ դեսպանատան գործակատարը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եպարքոսին եւ արտաքին գործոց նախարարին հետ։

—Լոնտոնի օսմ. դեսպան Միւզիւրիւս պէյ, երէկ, Բ. Դուռը գնաց եւ տեսակցեցաւ արտաքին գործոց նախարարին ու Ռումէլիի նահանգաց քննիչ յանձնաժողովին նախագահ Ֆէրիտ փաշայի հետ։

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ Ֆէրտինանտ իշխանը, ուրբաթ օրը, սեղան մը տուեր է, որուն ներկայ գտնուեր են բոլոր նախարարները, Սոպրանիէի դիւանը, Ռուսիոյ ընդհանուր հիւպատոսը, կինը ու բոլոր պաշտօնեաները։ Ֆէրտինանտ իշխանը, Ռուսիոյ Նիքոլա կայսեր անուան տօնախմբութեանը առթիւ, բաժակ պարպեր է Ն. Վեհափառութեան կենացը եւ ռուս ժողովուրդին բարգաւաճմանը համար։ Սեղանէն ետքը ընդունելութիւն մը կատարուեր է։

—Սոպրանիէի ատենապետ Պ. Ջանքով, նոյն ժողովին անունով, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեր է Նիքոլա Բ. կայսեր։

Պ. ՄԱՔՍԻՄՈՎ.— Շաբաթ իրիկուան կայս. ունկնդրութեան միջոցին Վեհ. Սուլթանը բարեհաճեցաւ առաջին կարգի Օսմանիէ պատուանշան շնորհել Եգիպտոսի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մաքսիմովի։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկաթուղիներուն 49րդ շաբթուան իւրաքանչիւր քիլօմէթրի հասոյթը եղած է՝ Հայտար Փաշա-Էնկիւրի գիծ (578 քիլօմէթր) 14,497 ֆր. անցեալ տարիէն 721 աւելի եւ միւս շաբաթներէն ալ 1562։ Էսկիշէհր-Գոնիա՝ (445 քիլօմէթր) 7126 ֆր. նախորդ տարիէն 687 պակաս եւ միւս շաբաթներէն 1772 աւելի։

ԲԱԼԻՆԻ ԳՆԴԱՊԵՏԸ.—Ռուսիոյ կայսրը, իր անուան տօնախմբութեանը առթիւ, երրորդ կարգի զօրավարի աստիճան տուաւ Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպանատան զինուորական կցորդ Բալինի գնդապետին։

ԱՆԳԼԻՈՅ դեսպանը, առջի իրիկունը, սեղան մը տուաւ, որուն ներկայ գտնուեցան Աւստրիոյ դեսպանը, Լոնտոնի օսմ. դեսպան Միւզիւրիւս պէյ ու կինը, Լոնտոնի ամերիկեան դեսպան Պ. Քոաթ, կինը ու աղջիկը, եւ ուրիշ հրաւիրեալներ։

ՀԵԼԼԷՆԱԿԱՆ դեսպանատան գործակատարը, Ցունաստանի Նիքոլա իշխանին անուան տօնախմբութեանը առթիւ, շնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց։ Իշխանն ալ փոխադարձաբար շնորհակալութիւն յայտնեց հեռագրով։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ Յունաց Պատրիարքը, կ'ըսէ Մոնիդեօ, ընդարձակ նամակ մը ուղղելով Յունաստանի նախարարապետին, պարզեր է Պատրիարքարանին դրամական աննպաստ կացութիւնը, նիւթական աջակցութիւն խնդրելով։

ԹԱՍՈՍ կղզիին պղնձի հանքը 16 հազար ոսկիի ծախուեր է գերման Ընկերութեան մը. շահագործումը յառնուարին պիտի սկսի։

ՍՈՖԻԱՅԻ լրագիրները կ'ըսեն թէ Սոֆիայի պարսկական ընդհանուր հիւպատոսութիւնը բոլորովին ջնջուած է։ Ընդհանուր հիւպատոս Միրզա Ալի Մուհամմէտ խան Պուքրէշի դեսպանատան քարտուղար կարգուած է։ Պարսիկ հպատակներու շահերուն պաշտպանութիւնը յանձնուած է պելճիական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Բրէթի տը Թողէի։

—Պուլկարիոյ 1903ի ելմտացոյցը Սոպրանիէին ներկայացուեցաւ։ Ծախք նախատեսուած է 98,682,840 ֆր. եւ հասոյթ 98 միլիոն 17,900, որով 335,029 ֆր.ի յաւելում կայ։ Պատերազմական նախարարութեան ելմտացոյցն է 23,310,326 ֆր.։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ.—Կը ծանուցուի թէ Կ. Պոլսոյ ջաղացպաններուն սէնտիքան վերակազմուեր է։

—Առջի օրը եւ երէկ Անատոլուէն 8000 քիլէ ցորեն բերուեցան։ Օտար հրապարակներու մէջ գիները բարձր են։ Նիւ-Եորքի մէջ կ'արժեն 80.62, Լիվրբուլ 61.37 եւ Մարսիլիա 18։

—Մարսիլիայէն 2,100 պարկ ալիւր բերուեցան Կ. Պոլիս։

—Շաքարի գինը 1 քուրուշ իջեր է Բրակայի մէջ։ Ուրբաթ օրը վերջին գինն էր 21½։ Այդ անկման պատճառ կը համարուին Գերմանիոյ մէջ կատարուած գնումները՝ յառաջիկայ տարուան յանձնելի։

—Բամպակի հրապարակը հոս հաստատուն է։ Շաբաթ օրուան թուականով Լիվրբուլէն հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ հոն կ'արժէ 4.61։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ.—Ուրբաթ եւ շաբաթ օրերը Եաֆայի մէջ քօլէրայէ 2 դէպք ու 1 մահ պատահեցան։

—Կիրակի օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ քօլէրայէ երկու մահեր պատահեցան առաջուան բռնուածներէն։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ ֆրանսական վարժարանին աշակերտներէն հինգը, Ֆրանսայի դեսպանատան մէջ կատարուած քննութեանց հետեւանքով վկայական ստացան։ Ատոնք են Օր. Էմմա Ֆից Բաթրիք ու Օր. Ասրէ Տանօս, Պ. Պ. Վահան Նիկողոսեան, Րիւսթէմ Ասրէկ եւ Լտուին Ֆից Բաթրիք։

Պ. ԻՆՆԱՍ ԿՐՈՒՆՊԼԸՐԿ, օսմ. ապահովագրական Ընկերութեան դեր-տնօրէնը, առջի իրիկունը մեռաւ։

ՏԻԿԻՆ ՖՐԱՆՔ ՕՊՈՒԱՆՕ, Օսմ. Պանքային տնօրէնին մայրը, Կ. Պոլիս պիտի գայ՝ Ծննդեան տօները անցընելու։

ԲԵԴԵՐՍՊՈՒՐԿԷՆ կը հեռագրեն թէ, կ'ըսէ Սէրվէթ, Կրաժտանին խիստ նպաստաւոր յօդուած մը կը հրատարակէ Թուրքիոյ հետեւած քաղաքականութեան մասին՝ պալքանեան թերակղզիին մէջ։ Ռուս լրագիրը կը յանձնարարէ Ռուսիոյ որ միշտ համաձայնութեամբ գործէ Թուրքիոյ հետ։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը եպարքոսական հրամանագիր մը ստացաւ՝ Պրուսայի, Եանեայի, Պիթլիսի, Խարբերդի, Մուսուլի ու Արշիպեղագոսի կղզիներու նահանգներուն եւ Իզմիտ գաւառին տէֆթէրտարներուն ու հաշուակալութեան միւմէյիզներուն եւ Իզմիտի հաշուակալին ամսաթոշակներուն կէսը զեղչելու, վասն զի հակառակ քանի անգամ եղած ազդարարութեանց, տակաւին չեն ղրկած շաբաթական հաշուեցոյցերը. նաեւ պատուիրուեցաւ անոնց որ ասկէ վերջը ժամանակին ղրկեն։

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱՅԻ քարափին վրայ կառուցուած երկաթէ ամբարանոցներուն մէկը, քանի մը վաճառականներու խնդրանքին համաձայն, առժամեայ կերպով եւ ձրիաբար մթերանոց պիտի ըլլայ Անատոլէն բերուած արմտիքներուն համար։ Ընկերութիւնը հաւանեցաւ այդ առաջարկութեան եւ ըստ այնմ տեղեկագրեց առեւտրական ու հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ վարժարանին այս տարի շրջանաւարտ եղած Աշիրէթներու քառասուն զաւակներ, որոնք հարիւրապետի աստիճան եւ կայս. սպասաւոր Թիկնապահութեան տիտղոս ստացած են, երէկ ճամբայ ելան դէպ ի Զ. զօրաբանակը (Պաղտատ)։

ՍՆԱՆԿՈՒԹԻՒՆ.— Իգդամ կ'իմանայ թէ Բերայի Կրան Մաեազէն վաճառատան տէրերը՝ Տիամանտոպուլոս ու ընկերները, առեւտրական երկրորդ դատարանին որոշմամբ, երէկ սնանկ հռչակուեցան։ Դատարանին անդամ Ճէմիլ պէյ ժիւժ գոմիսէր կարգուեցաւ եւ փաստաբան Սէլիմ Հիւսնի պէյը ու Պայրամօղլը Ալեքսանտր էֆ.ն ալ առժամեայ սէնտիքը։

ԻԶՄԻՐ-ՆԻՖԻ երկաթուղիին շինութեան համար Նէմլիզատէ Թահսին փաշայի ու ընկերներուն խնդրած մենաշնորհին վերաբերեալ բոլոր գրութիւնները կայս. պալատ մատուցուեցան։ Ինչպէս յայտնի է, պետական Խորհուրդը ընդունելի գտած էր այդ ծրագիրը։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Դեկտ. 2էն 9 Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 285, որոնց 6ը թիֆոյէ, 2ը՝ կարմրուխտէ, 2ը՝ կեղծմաշկէ, 22ը՝ ջղական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները զանազան ախտերէ։

ՉԱՄԻՉ.— Այս տարուան բերքէն մինչեւ հիմա 214,000 պարկ չամիչ տարուեցաւ լով Իզմիրի հրապարակը որոնց 206,000ը ծախուեր են։

ՍԱՄՍՈՆԻ մաքսատան հասոյթը անցեալ ելմտական տարւոյն 955,000 ղրշ. աւելի եղած է՝ նախորդ տարիին հետ բաղդատելով։

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ հանգստեան թոշակի սնտուկը, երէկ, սկսաւ մէյմէկ ամսաթոշակի վճարման։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպան Իշխան Միրզա Րիզա խան մօտերս արձակուրդով Եգիպտոս պիտի ուղեւորի՝ օդափոխութեան համար։

ՈՍԿԵՂՋԻՒՐԻ 9 թիւ շոգենաւը Տէֆթէրտարի նաւամատոյցին մօտերը խրած է տիղմի մէջ։ Եղած աշխատութիւններուն հակառակ, դեռ կարելի չէ եղած ազատել։ Կ'ըսուի թէ հարաւային հովի ատեն միայն կրնայ ազատուիլ։

ՇԻՐՔԷԹԻ շոգենաւ մը, երէկ իրիկուն կամուրջէն Սկիւտար դացած ատեն, ուղեւորներէն Մէսուտ անուն անձ մը ինքզինքը ծովը նետեց, բայց ազատուեցաւ։ Շարժառիթը չքաւորութիւնն էր։

ՆԱՒԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ. — Հելլենական Պարթենոն շոգենաւը որ տասնըհինգ օր առաջ արմտիք բեռցած Նովորոսիսքէն ճամբայ ելած էր դէպի Յունաստան, երեւան չէ ելած. կը կարծուի թէ փոթորիկի բռնուելով ընկղմած է Սեւ ծովի մէջ։ Շիլէէն կը հեռագրեն թէ այդ շոգենաւին վերաբերեալ զանազան առարկաներ, ցորեն եւ այլն գտնուեր են ծովին երեսէն։ Պարթենոն ունէր 22 նաւազ ու տասը ուղեւոր։ Տարողութիւնն է 1900 թոնո։ Կարծողներ ալ կան թէ Պարթենոն ճամբան շուարելով դէպի Շիլէ ուղղուած ըլլայ. հոն փարոսին մօտենալուն հասկնալով որ սխալ եկած է, նեղուցը մտնելու նպատակով դարձած ատեն, ալիքներու սաստկութենէն ընկղմած ըլլայ։ Նաւազներուն ամէնքն ալ Սագզցի են։

ԽԱՂԱՄՈԼՆԵՐ.— Սկիւտարի կառավարիչ Համտի պէյ, կ'ըսէ Իգտամ, իմանալով որ Գատըգիւղի քարափին վրայ Գատիֆէլի քաղինոյին մէջ խաղամոլութիւն կը կատարուի, քանի մը ոստիկաններու պաշտօն յանձնեց ձերբակալել հոն յաճախող խաղամոլները։ Ոստիկանները իմանալով որ առջի գիշեր կարգ մը խաղամոլներ հաւաքուած են նոյն քաղինոն, ուզեցին ներս մտնել, բայց դուռը գոց էր. վերջապէս բանալ տուին ու ներս մտան։ Խաղամոլներէն ոմանց ձեռքը դրամի արկղիկներ կային, ուրիշներու՝ «պաքարա»ի նիշեր, եւայլն. շատերը նստարաններու ու աթոռներու տակ պահուած էին. ոմանք ալ ճեմիշի մէջ։ Ամէնքն ալ ձերբակալուեցան եւ դրամներով ու գտնուած առարկաներով Սկիւտարի ոստիկանատունը տարուեցան։ Այդ քաղինոյին տէրը ուրիշ անգամ ալ ձերբակալուած էր նոյն պատճառով։ Սկիւտարի ոստիկանութիւնը այդ անձը յանձնեց դատական պաշտօնեաներուն։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ Ղալաթիոյ, Բերայի ու Պոլսոյ ճիւղերը գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգշաբթի 12/25 դեկտ.։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷԻ Ղալաթիոյ, Բերայի ու Պոլսոյ ճիւղերը գոց պիտի ըլլան յառաջիկայ հինգշաբթի 12/25 դեկտ.։

Պ. ԲՍԱԼԹԻԻ կարասեաց վաճառատունը, այս օրերս ճոխ մթերք մը ստացած է ամէն տեսակ կարասիներու, սրահի, ննջասենեակի, ճաշասրահի համար, եւլն.։ Գիները զեղչուած են։ 14—30

ԲԻԼԶՆԵՐԻ ՃՇՄԱՐԻՏ ԳԱՐԵՋՈՒՐ.— Պ.Պ. Տէմաթրաքօբուլօ եղբարք եւ Ընկ.ը, նոտարական պաշտօնագրի մը համաձայն, որ վաւերացած է աւստրիական հիւպատոսարանին կողմէ, Կ. Պոլսոյ եւ շրջականներուն մէջ միակ գործակալը եղած են «Բիլզներ Կէնոսէնշաֆթ—Պրաուէրի» համբաւաւոր գործարանին գարեջուրին։ Յայտնի է թէ, Բիլզների ճշմարիտ գարեջուրը, որ այնքան գնահատուած է ըմպելիք ճաշակողներու կողմէ, իր ախորժելի համէն զատ առողջապահական ըմպելի մըն է, ինչպէս յայտարարած են բժշկական հեղինակութիւններ։ Աւելցնենք թէ իր գնին աժանութիւնը դիւրամատչելի կ'ընէ զայն գարեջուրի սիրահարներուն։ Ռէօմիւրի 15 աստիճան ջերմութեան տակ իր յատկութիւններէն եւ ո՛չ մէկը կը կորսնցնէ։ Հանրութեան ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք զգուշանալ Բիլզնէրի ուրիշ կարծեցեալ վաճառանիշներէ, որոնք օտարոտի են։ Առաջին անգամն է որ Բիլզների ճշմարիտ գարեջուրը կը ներածուի մայրաքաղաքիս մէջ։ 31—26

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱԶԴ.— Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ 4 % բրիօրիթէ պարտաթուղթերու տէրերուն, թէ 1890 ապրիլ 15/27ի Կայս. հրամանագրին ԺԴ. յօդուածին համաձայն, վեց տարուան պայմանաժամին միջոցին չգանձուած կտրօնները՝ իրենց պայմանաժամին վերջանալուն թուականէն սկսեալ, ջնջուած պիտի համարուին։ Հետեւաբար, պայմանաժամը 1897 մարտ 1/13ին վերջացող յիշեալ պարտաթուղթերու 13 թիւ կտրօնները, եթէ մինչեւ 1903, 28/13 մարտ չգանձուին, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

* * *

ԱԶԴ.— Հանր. Պարտքի Վարչական Խորհուրդը կը ծանուցանէ Օսմ. Հանր. Պարտքի պահանջատէրերուն թէ՝ 1881, դեկտ. 8/20ի Կայս. հրամանագրին Ե. յօդուածին 5րդ հատուածին համաձայն, բոլոր այն կտրօնները որոնք իրենց պայմանաժամին լրանալու թուականէն ետք, մինչեւ վեց տարի չգանձուին, ջնջուած պիտի համարուին։ Հետեւաբար, 1897, մարտ 1/13ին պայմանաժամին լրացող թիւ 27 կտրօնները, եթէ մինչեւ 1903, 28/13 մարտ չգանձուին, Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան պիտի մնան։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 23/6 դեկտ. 1902 4—12

{Էն Առաջ Սա Կարդացէք}
ՀՈՎԱՆՈՑԱՎԱՃԱՌ
ՄԻՀՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ

Քանի մը հարիւր կամ հազար ղրուշ ծախսելով կը գնէք կամ շինել կու տաք զգեստ, շապիկ, փէս եւ գլխարկ՝ վայելելու եւ վայելցնելու համար։ Աղէկ։ Բայց ի՛նչ օգուտ. եթէ անձրեւի մը բռնուիք ու եթէ հովանոց չունենաք — կամ անձրեւ չանցնող հովանոց մը — ատոնք ամբողջ կը բծաւորին եւ նորութեան շէնքշնորհքը չի մնար վրանին։ Ուստի, խնամով շինուած, ձեւաւոր եւ բնաւ անձրեւ չթափանցող ՀՈՎԱՆՈՑ մը գնեցէք Ղալաթիոյ հռչակաւոր հովանոցավաճառ Միհրդատ Հայկազնէն։ Գոհ կը մնաք

ԳՐԱՇԱՐԻ մը պէտք կայ։ Դիմել Արեւելքի գրաշարատունը։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ'իմանանք թէ Կորիւն վրդ. որուն գրական շահատակութիւնները արդարացի զայրոյթ մը առաջ բերին, Արսլանպէկ իր ծննդավայրը պիտի ղրկուի Սրբազան Պատրիարքին հրամանով։ Ինչպէս յայտնի է, Կորիւն վարդապետին Պոլսէն հեռացուելու մասին գրած էինք անցեալ օր եւ այսօր կը հաստատուի այդ լուրը։ Ս. Պատրիարքը յայտնած է յիշեալ վարդապետին թէ ինք ո եւ է պաշտպանութիւն եւ նոյն իսկ կարգադրութիւն չի կրնար ընել ապրուստի մասին։ Ասոր հետ մէկտեղ Դպրեվանքի հին ու նոր վարդապետներուն մէջ կան պարտաճանաչ, կարող, գործունեայ եկեղեցականներ, որոնք իրենց վրայ որ եւ է գանգատ կամ քննադատութիւն չեն հրաւիրած։ Ամէն պարագայի մէջ, փափաքելի է որ վերջ մը տրուէր այս ամէն գանգատներուն եւ արտունջներուն, որոնք պատճառ կ'ըլլան ժողովրդեան ուծացման Եկեղեցիէն եւ իր պաշտօնեաներէն։

—Թէրճիմանը Հագիգաթ կը ծանուցանէ թէ Կիլիկիոյ Ս. Կաթողիկոսը մայրաքաղաք պիտի գայ, իր երախտագիտական զգացումները եւ շնորհակալութիւնները մատուցանելու համար յոտս Կայս. Գահոյից։

—Բաղչէի Խնդրակատարի որբանոցին խնամակալութեան խնդրանքով, Պաղտատէն Քէրովբէ էֆ. Գույումճեան 10 օսմ. ոսկի նուիրած է նոյն որբանոցին։ Գույումճեան էֆ., ասկէ երեք տարի առաջ ալ, 20 ոսկի նուիրած է այդ հաստատութեան։

—Մաքրիգիւղի առժամեայ Թաղ. Խորհուրդը կազմեց իր դիւանը հետեւեալ կերպով. — Ատենապետ՝ Սեպուհ էֆ. Բլատեան, ատենադպիր՝ Կարապետ էֆ. Աստուածատուրեան եւ գանձապետ՝ Գրիգոր էֆ. Մարգարեան։

—Սամսոնի Առաջնորդը վիճակային այցելութեան ելած ըլլալով հոկտ. 6ին, ամսոյս սկիզբները վերադարձեր է Սամսոն։

—Սամաթիոյ նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը սապէս կազմեց իր դիւանը.— Ա. ատենապետ՝ Ենովք էֆ. Բուլճեան, Բ. ատենապետ՝ Յարութիւն էֆ. Ջիլճեան, Ա. ատենադպիր՝ Լեւոն էֆ. Սաաթճեան, Բ. ատենադպիր՝ Գառնիկ էֆ. Հայրոցեան, եւ գանձապետ՝ Մանուկ Վարդանեան։ Խորհուրդին անդամ Սալօնճեան էֆ. թէեւ հրաժարականը տուեր է, բայց մերժուեր է։

—Խասգիւղի Գալֆաեան որբանոցին մայրապետ Քրիստինէ Փափազեան մօր հաստատութեան Պատր. կոնդակին ընթերցման արարողութիւնը կատարուեցաւ երէկ։ Ժամը 8ուկէսին, մատրան մէջ կը գտնուէին խնամակալուհի տիկիններէն Տիկնայք Սրբուհի Գարակէօզեան, Վասիլուհի Գարակէօզեան, Իսկուհի Փափազեան, Սոֆի Եազըճեան, Էլիզա Տ. Յարութիւնեան, խնամակալ Թիլեան եւ Խաչատուրեան էֆ.ները եւ մէկ քանի հանդիսականներ։ Մատրան ձախ կողմը, Սրբուհի մայրապետին գերեզմանը շրջապատած էին որբուհիները։ Բեմին վրայ կը գտնուէին Խասգիւղի քարոզիչ Տիրայր Վ. եւ Որբանոցին խոստովանահայր Ճէպէճեան Գրիգոր քահանայ։ Բեմին առջեւ նստած էր նոր մայրապետը՝ իր երկու քովը ունենալով Որբանոցին երկու նորընծայ քոյրերը։ Որբուհիները սկսան երգել «Հրաշափառ» շարականը, որմէ ետքը Տիրայր վարդապետ կարդաց Պատր. այն կոնդակը, որ կը հաստատէր Քրիստինէ մայրապետը Որբանոցի մայրութեան եւ վերին տեսչութեան մէջ, եւ կը յորդորէր զինքը, իր պաշտօնը կատարել ամենայն խղճմտութեամբ եւ զգուշանալ կտակագրին տրամադրութիւններէն շեղում ընելէ եւ ընել տալէ։ Նոյն կոնդակով յորդոր կը կարդացուէր նաեւ որբուհիներուն, որպէս զի հնազանդ ըլլան հանդէպ իրենց մօր, եւ օրինակելի վարքով ու բարքով արդարացնեն իրենց վրայ դրուած յոյսը։ Կոնդակին ընթերցումէն ետքը, Թիլեան էֆ. Քրիստինէ մայրապետին ներկայացուց Սրբուհի մայրապետին իր իսկ ձեռքով կնքուած կտակագիրը, եւ հրաւիրեց որ իր ուխտը ընէ հանդիսաւոր կերպով այդ կտակագրին վրայ։ Այս միջոցին, Քրիստինէ մայրապետ դառնալով ներկաներուն, հետեւեալ բանախօսութիւն-ուխտագիրը արտասանեց.

«Մինչ Ս. Փրկչի հիւանդանոցին մէջ հիւանդներովս կը զբաղէի, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրը ինծի հրամայեց հոս գալ, Երանուհի մօր հիւանդութեան ատեն որբուհիներուն խնամք տանելու համար։ Անբաւականութիւնս յայտնեցի. բայց եւ այնպէս Ն. Սրբազնութիւնը եւ Խնամակալ Տեարք զիս քաջալերեցին, եւ խոստացան ի հարկին ամէն օժանդակութիւն ընել ինծի։ Արդարեւ խոստումները լի ու լի կատարուեցան։ Ես եւս առժամեայ պաշտօնս ըստ կարի վարելով հանդերձ, հիւանդին սպաքինման կը սպասէի, որպէս զի յանձնառութիւնս վերջ գտնէր։ Անոր ցաւալի մահուամբ պաշտօնս լրացած էր արդէն. ինծի ա՛լ անկ էր հիւանդներուս քով վերադառնալ։ Եւ սակայն Ս. Պատրիարք Հօր հրամանը պարունակող շնորհաշուք կոնդակը՝ անարժանութիւնս Գալֆաեան Որբանոցին որբուհիներուն մայր կը կարգէ։ Անձիս անբաւականութիւնը, պաշտօնիս փափկութիւնը, պատասխանատուութիւնս մեծ՝ Աստուծոյ, ժողովրդեան, որբերուս եւ խղճիս հանդէպ, ասոնք կու գան կը խըռնին մտքիս առջեւ, կը տատամսիմ անձնատուր լինել այս լուծին ու բեռին ծանրութեան։ Այսու ամենայնիւ, ուշադրութեան առարկայ ընելով մեր վեհանձն բարերարները, որոնք երբեք իրենց հիւանդները, որբերը լքած, երեսէ թողած չեն, եւ Հաստատութեանս հիմնադիր Սրբուհի մայրապետէն նուիրագործուած կտակը որ ամէն դժուարութիւններու փոխարէն դիւրութիւններ ալ կ'ընծայէ, եթէ այն կէտ առ կէտ գործադրուի, կ'ոգեւորիմ սաստիկ։ Եւ արդ սոյն հանդիսաւոր ժամուս, առաջի Աստուծոյ, Ս. Աւետարանի, Ս. Խաչի, ի մէջ մատրանս, առընթեր բարեխնամ Սրբուհի մայրապետի շիրմին, ի ներկայութեան Ս. Հարցդ, խնամակալ եւ խնամակալուհի Տեարց եւ Տիկնանց, եւ որբուհիներուս մատաղ դասուն, որ նուաստիս զաւակներն են, կ'ուխտեմ հաւատարիմ մնալ իմ կոչմանս, մայր ճըշմարիտ ըլլալ որբոց, անոնց իրաւանց պաշտպանել եւ որբանոցին կանոնաց ճշդիւ գործադրութեանը հսկելով, վարուք եւ բարուք բարի օրինակ հանդիսանալ ամենուն, յօգուտ ի շինութիւն եւ ի շահ օթեւանիս մէջ պատսպարուած որբ աղջիկ զաւակներուս։»

Այս բանախօսութենէն յետոյ, Քրիստինէ մայրապետ դէպի սեղան դառնալով՝ արտասանեց իր հրապարակային կանոնական ուխտը, կտակագրին Գ. յօդուածին համաձայն, եւ սկսաւ բերանացի աղօթք մը արտասանել։ Յետոյ Գրիգոր քահանայ Ճէպէճեան կարդաց այն պաշտօնագիրը, որով կը հաստատէր խնամակալուհի տիկիններուն պաշտօնը, կտակագրին անթերի գործադրութեան հոգ տանիլ, որբանոցին վրայ մօտէն հսկել, թոյլ չտալ որ զեղծում ըլլայ, ունենալ որոշ ելմտացոյց մը եւ Պատրիարքարանի վաւերացումով գործադրել այդ ելմտացոյցը, Հաստատութեան հասոյթներուն աւելնալուն հոգ տանիլ, եղածները պահպանել եւն.։ Ապա որբուհիները «Տէր Ողորմեա» մը արտասանեցին, եւ Խնամակալութեան ատենապետ տիկին Սրբուհի Գարակէօզեան՝ Քրիստինէ մայրապետին մատը անցուց Սրբուհի մայրապետին մատանին, զոր Ս. Պատրիարքը նոյն օր ղրկած էր որբանոց։ Ներկաները շնորհաւորեցին Քրիստինէ մայրապետը։ Մատրան մէջ տեղի ունեցած արարողութենէն ետքը ներկաները առաջնորդուեցան Որբանոց, ուր հիւրանոցին մէջ որբուհիներէն մէկը ուղերձ մը կարդաց՝ ջերմ մաղթանքներ ընելով Վ.ին. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։ Նաեւ մաղթանքներ ըրաւ որբանոցին բարերարներուն եւ Խնամակալներուն։ Այդ ուղերձին պատասխանեց Տիկին Գարակէօզեան, որ շատ յուզուած ըլլալուն, չկրցաւ լրացնել իր խօսքերը։ Խնամակալուհի Տիկինները յորդորեցին որբուհիները, որպէս զի հնազանդ ըլլան իրենց մօր եւ օրինակելի վարքով աշխատին ու կրթուին։ Այս միջոցին որբուհիները Վ.ին. Սուլթանին ձօնուած թուրքերէն երգ մը երգեցին՝ որ ունկնդրուեցաւ յոտնկայս։ Յետոյ Որբանոցին ներքին պաշտօնէութեան կողմէ մեծարանքներ եղան ներկաներուն։

Տէր եւ Տիկին Լեւոն Բանիկեան, կիրակի օր որբանոց երթալով թէ՛ ցրեկուան եւ թէ իրիկուան ճաշ տուին բոլոր որբուհիներուն։

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԻ ՄԷՋ

1902 Նոյ. 28

1. Աստիճան Թ. 80նոց եւ Թ. 80նոց Տ. Տիրան Տ. Եղիա Փափազեան՝ զինուորական բժիշկ, ընդ. Ֆորթիւնէ Թովմաճեան Եաղմաճեանի։
2. Տ. Միքայէլ Վիչէն Տուխանեան՝ քէօսէլէճի, ընդ. Կալիպսօ Պաղտասար Պաբուճճեանի։
3. Աստիճան Ժ. 50նոց եւ Ժ. 50նոց.— Տ. Գրիգոր Տիգրան Ճիւպէքեան՝ պաշտօնեայ, ընդ. Արտանոյշ Մուրատ Կանիպալեանի։
4. Աստիճան Ժ. 50 եւ ԺԱ. կէս.— Տ. Գէորգ Ներսէս Աճէմեան՝ խուրդավաճառ, ընդ. Անոյշ Յարութիւնեանի։
5. Աստիճան ԺԱ. կէս եւ ԺԱ. կէս.— Տ. Արիս Յովհաննէս Կիւլապեան՝ ջրավաճառ, ընդ. Եւտոքսիա [illegible] Սիմոնեանի։
6. Աստիճան ԺԲ. 25 ղրշ. միայն եւ ձրի.— Նազարէթ Գրիգորեան՝ ծեփիչ, ընդ. Եղիսաբէթ Նշանեանի։

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՊԼ)

ԱԹԷՆՔ, 22 դեկտ. — Յունաստանի Թագաւորը, այսօր, կատարեց Երեսփ. նոր ժողովին բացումը։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Ալեքսանդր Թագաւորը, պատասխանելով մետրապոլիտին բաժակաճառին՝ իր տօնին առթիւ, ըսաւ թէ իր ամէնէն մեծ փափաքն է երջանիկ ընել իր ժողովուրդը։

ՇՕՄՕՆ. — Ֆրանսայի ազգայնական կուսակցութեան պատկանող երեսփոխանները, այսօր, գումարում մը ունեցան՝ Թասանեաք, Սիվըթօն ու Կրուսէ երեսփոխաններուն նախագահութեամբ։ Մեծ կռիւներ պատահեցան եւ ռէվոլվէրներ պարպուեցան։ Երեք հոգի վիրաւորուեցան։ Ոստիկանութիւնը միջամտելով բարեկարգութիւնը վերահաստատեց։

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ. — Ասոսիէյթըտ Բրէս լրագիրը Պէրլինէն հեռագիր մը կը հրատարակէ՝ ծանուցանող թէ Գերմանիոյ նախարարապետ ֆոն Պիւլով կոմսը յայտարարեր է որ գերման կառավարութիւնը չկրնալով Վէնէզուէլայի հետ դիւանագիտական բանակցութիւններու յանգիլ՝ գերման պահանջումներու մասին, պարտաւորուեր է ինքը ձեռք առնել գործը։ Վէնէզուէլեան ծովեզերքներուն պաշարումը պատերազմական պաշարումի հանգամանք պիտի ունենայ, բայց Անգլիա ու Գերմանիա մտադիր չեն պատերազմի բացարձակ յայտարարութիւն մը ընել եւ կամ երկիրներ գրաւել։ Այդ հեռագիրը կ'ըսէ նաեւ թէ Գերմանիոյ նախարարապետը կը գնահատէ Մ. Նահանգաց ջանքերը՝ գործը իրաւարարութեամբ կարգադրելու մասին։

ՊԷՐԼԻՆ.—Անգլիոյ ու Գերմանիոյ կառավարութիւնները, այսօր, Լոնտոնի ու Պէրլինի Մ. Նահանգաց դեսպաններուն յանձնեցին գրեթէ համեմատ ծանուցագիրներ, որոնք իրենց կարծիքը կը պարունակեն՝ Վէնէզուէլայի հետ եղած վէճը իրաւարարութեամբ կարգադրելու առաջարկութեան մասին։ Իտալիոյ պատասխանը որ Անգլիոյ ու Գերմանիոյ պատասխաններուն նման է, վաղը պիտի յանձնուի Հռոմի Մ. Նահանգաց դեսպանին։

ԻՍՄԱԻԼԻԱ.—Դեկտ. 11էն 20 Սուէզի ջրանցքէն անցած նաւերուն թիւն է 95 եւ գոյացած հասոյթը՝ 2,700,000 ֆր.։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 22 դեկտ.— Քարաքասէն կը հեռագրեն թէ Քասթրօ նախագահը յանկարծակի հիւանդացեր է։

—Քարաքասէն ուղղուած հեռագրի նայելով, Տաւկլաս ծովակալին հրամանով կատարեալ պաշարումը սկսեր է։

ՄԱՏՐԻՏ.— Սպանիոյ երեսփոխանական նոր ընտրութիւնները ապրիլի առաջին կէսին պիտի կատարուին։

—Բեդերսպուրկի, Վիէննայի, Վատիկանի ու Պէրլինի սպանիական դեսպանները մօտերս պիտի փոխուին։

ՊԷՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ կայսրը յայտարարեց Մ. Նահանգաց դեսպանին թէ կը յուսայ որ պիտի աշխատի աւելի մտերմական հանգամանք մը տալ երկու երկիրներուն յարաբերութեանց։

ԱԹԷՆՔ.—Յունաստանի Երեսփ. ժողովին բացումը այսօր կատարուեցաւ։ Երկու հարիւրի չափ երեսփոխաններ ներկայ էին։ Եորկիոս Թագաւորը հանդիսաւորապէս նիստը բացաւ գահաճառով մը որ ամէն կերպով համաձայն է Պ. Տէլիանիսի ծրագրին։ Ժողովէն ետքը Թագաւորը ու Պ. Տէլիանիս խանդավառութեամբ ընդունուեցան ժողովրդեան սաստիկ բազմութեան մը կողմէ։

ԼՈՆՏՈՆ. — Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Պ. Չէմպըրլէն Զանզիպար ժամաներ է ողջամբ։

ՄԱՏՐԻՏ. — Իսմայէր-Տօրինեաքները, իրենց արտաքսուելուն դէմ որ եւ է բողոք մատուցած չըլլալով, դեկտ. 26ի գիշերը Բարիզ պիտի ուղեւորին։

ՄԱՏՐԻՏ.—Իսմայէրները ձեռք տուող անձը պահանջեր է խոստացուած 25,000 ֆրանքի պարգեւը։ Ֆրանսայի դեսպանը ի մօտոյ պիտի վճարէ իրեն այդ գումարը։

—Սան-Ֆրանչիսքոյէն կը հեռագրեն թէ կառախումբերու ընդհարում մը պատահեր է Սան-Ֆրանչիսքօ եւ Լօ Սանճէլօս երկաթուղիի գծին վրայ։ 12 հոգի մեռեր են. բազմաթիւ վիրաւորեալներ կան։

ՕՐԻԺԻՆԱԼ ԲԻԼԶՆԵՐՊԻՐ
ԿԷՆՈՍԷՆՇԱՖԹ - ՊՐԱՈՒԷՐԻ
ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱՐԱՆԻՆ
ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆԸ

Այս գարեջուրը ամէն տեղ գնահատուած է իր ախորժելի համին եւ առողջապահիկ յատկութեանց համար։ Առաջին անգամ ըլլալով, ուղղակի Կ. Պոլիս բերուած է Բիլզնէն, ուր լեցուած են շիշերը։ Միակ գործակալն է Տէմէթրաքօբուլօ Եղբարք եւ Ընկ.։

Շիշերուն գինն է

Ամբողջ շիշը			4	ղրուշ
Կէս	»		3	»
Մէկ սնտուկ, 24	շիշով		92	»
»	» 48	»	180	»
»	» 72	»	192	»

35—52

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 9 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	30	39
Ամէնէն բարձր գին	»	31	00½
Ամէնէն վար գին	»	30	37
Ռումէլիի երկաթուղի գոց.	ֆր.	117	—
Ամէնէն բարձր գին	»	117	37
Ամէնէն վար գին	»	117	—

ԲԱՑՈՒՄ 10 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Կ.	30	39
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	116	87
Շիրքէթի Խայրիէ		29	20
Օսմանիէ		—	—
Ռէժի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթմ.		0	10
Դօս. Օթմ. Շանժ է Վալէօր		0	13
Դամ. Ապահ. Ընկ.		4	20
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		5	57
» ժուիսանս		1	35
» պարտաթուղթ		493	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ		493	—
Թրանսվալ		145	—
Քրէտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		264	50
Լավրիոմ		74	25
Անատոլուի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	52
« պարտաթուղթ «		517	—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	25
Անգլիական ոսկի	»	110	05
Բօլ Էմբէրիալ	»	90	20
Քրիմից	»	51	06
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	—
Մէթալիք	»	102	50
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	60

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	—
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	71¼
Պէրլին առանց չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիոր.	21	69

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 22 Դեկտեմբեր

Անգլիական Քոնսոլիտէ		93	06
Օսմանեան Ռանթ սէրի Բ.		55	75
» » » Դ. բաց.		28	12
» » » Դ. գոց.		28	25
Օսմանեան Պանքա		13	87
Ռուսական 1890		—	—
Հելլենական 5 %		42	50
» Մօնօբօլ		44	50
Պուլկարական 1888		93	—
Էժիբսիէն իւնիֆիէ		106	75
Տօմինիա		104	—
Թրանսվալ		5	68
Այտին երկաթուղի		14	—
Փոխանակագիր		25	35

ԲԱՐԻԶ, 22 Դեկտեմբեր

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		99	50
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. բաց.	Ղրշ.	28	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ. գոց.	»	28	77
» » » Բ.	»	56	75
» » » Գ.	»	21	70
Օսմ. Կայս. Պանքա	ֆր.	594	—
Օսմանիէ	»	—	—
Ռումէլի երկաթուղի	»	119	75
Օսմ. մաքսատուն	»	478	—
Օսմ Ռէժի	»	360	—
Բրիօրիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քրէտի Լիոնէ	»	1086	—
Իտալական Ռանթ	»	104	10
Սպանիական արտաքին	»	87	90
Թրանսվալ	»	144	—
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	145
Դրամադեղչ	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 22 Դեկտեմբեր

Ռուպլը	Ֆր.	—	
Ռումէլի երկաթուղի	»	121	70
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	40
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	240

ՎԻԷՆՆԱ, 22 Դեկտեմբեր

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	Ֆր.	239	30
Ռումէլի երկաթուղի	»	111	70
Օսմ. Ռէժի	»	331	50

ՊՐԻՒՍԷԼ, 22 Դեկտեմբեր

Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.		28	35
Ռումէլի երկաթուղի		117	75

Լ'ԻՒՐՊԷՆ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հաստատուած 1838ին

Դրամագլուխ եւ պահեստի գումար ընդ
76 միլիոն Ֆրանք
Կեդրոնական վարչութիւն Բարիզ,
Բէլֆիյէ փողոց թիւ 8 եւ 10
—o—
Գործակալութիւն Կ. Պոլսոյ Ղալաթիա Վօյվօտա [illegible] խան Դրամատունն [illegible], բոլոր Թուրքիոյ համար, Քրէտի Լիօնէ։

ՈՒՆԻՕՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ
Ապահովագրական Ընկերութիւն
Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829
Վանտոմի հրապարակ թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	252	Միլիոն Ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին	21	» »
Դրամագլուխ եւ պահեստ	107	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	19	Միլիառ »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	120	Միլիոն Ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	260	»
Դրամագլուխ եւ պահեստ	153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին	17	» »

Արեւելքի համար մասնաւոր սակացոյց զեղչեալ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛ եւ է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարուէ տարի անմիջական վճարում, որով Ունիօնի ապահովագրուողք ԶԵՐԾ են այն վնասներէն եւ յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միշտ այն անձինք, որ Շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ԾՈՒՌ եւ ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ եւ Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, Թօփհանէլիօղլու Խան, Օսմ. Պանքայի դիմացը։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

Eau minérale naturelle
Krondorf
la meilleure boisson de table et rafraîchissante.

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
Կահաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Ղալաթիա, Թիւնէլին քովը, Մէրթէպանի փողոց
Խոզէյթ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական գորգեր, տոքումա եւ թաւշեայ գորգեր, «քէչէ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սփռոցներ, քօրնիշներ, գետինի մուշամպաներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան շատ դիւրամատչելի պայմաններով, ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852
Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396 ՄԵԾ-ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396
ԽԱՆԻ ՖԱՐՄԱՍԱՆ ՎՐԱՅԻ ՅԱՐԿԸ
(Ճիշդ Զապուքճեանց դէմը)

Նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստուին, յար եւ նման բնականի, դէմքի ձեւաւորութիւն, ըստ տարիքի, ծամողութիւն, եւ ազատ արտասանութիւն՝ երաշխաւորեալ։ Ինչպէս նաեւ կատարելագործեալ աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ձմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէս օր) ինչպէս նաեւ ամէն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ կ'ընդունին։

ՆՈՐՏՏԱՅՉԷՐ ԼՈՅՏ
NORDDEUTSCHER LLOYD
Paquebot poste Impérial Allemand

Նիւ Եորքի գիծ, ճեպընթաց
ՔԱՅԶԷՐ ՎԻԼՀԷԼՄ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ, Շէրպուրկ 13 Դեկ.
ՊՐԱՆՏԷՆՊՈՒՐԿ, Պրէմէնէն 6 »
ՖՐԱՆՔՖՈՒՐԹ, » 13 »
ՆԷՔԱՐ, » 20 »
ՊՐԷՍԼԱՈՒ, » 27 »
ԹՐԱՎԷ, Մենովա—Նաբոլիէ 6 »

Պրեմեն Պալթիմորի գիծ
ՔԱՐԼՍՐՈՒՀԷ, Պրէմէնէ Պալթիմօր 18 Դեկ.
ՄԱՅՆ » » 29 »

Պրեմեն-Կալվեստոնի գիծ
ՖՐԱՆՔՖՈՒՐԹ, Պրէմէնէն Կալվէսթօն 13 Դեկ.

Պրեմեն-Քուպայի գիծ
ՄԱՆՑ, Պրէմէնէ, 14 Դեկտ. Քուպա, Հավանա, Մանզանիլլօ։

Պրեմեն-Պրազիլիոյ գիծ
Հանդիպելով Պահիա, Ռիօ Ժանէյրօ։
ՔՐԷՖԷԼՏ, Պրէմէնէ, 1 Յունվ.
ՀԷԼԿՈԼԱՆՏ, 20 Դեկտ.ին պիտի մեկնի Պրէմէնէն եւ պիտի երթայ Լա Բլաթա, Քօրունա, Վիլլակարչիա եւ Վիկօ։

Ծայրագոյն Արեւելքի գիծ
ՏԱՐՄՇՏԱՏ, Ճենովա—Նաբոլիէ 10 Դեկ.
ՇԹՈՒԹԿԱՐՏ, » » 24 »
ՊԱՄՊԵՐԿ, » » 12 »
Հանդիպելով Բէնանկ, Սինկաբուր, Հօնկ Քօնկ, Շանկայ, Նակազաքի, Հիօկօ եւ Եօքօհամա։

Աւստրալիոյ գիծ
ԲՐԻՆՑ ՐԷԿԷՆՏ ԼՈՒԻՓՈԼՏ, Ճենովա—Նաբոլիէ 9 Դեկ.
ՖՐԻՏՐԻՀ ՏԷՐ ԿՐՕՍԷ, Ճենովա—Նաբոլիէ 30 »
Հանդիպելով Քօլօմպօ, Ֆրէմէնդըլ, Ատէլայտ, Մէլպուրն եւ Սիտնէյ։

Պիտի ընդունի ապրանք եւ ուղեւոր վերոյիշեալ նաւահանգիստներուն համար։

Աւելի տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Գործակալներուն

Կ. ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄԵԱՆ եւ Ժ. ՏԷՖՈՒԱՆ
Կալաթա, Գարաքէօյ Եէնի խան, Թիւ 21

Ծան.—Գործակալները յանձնառու կ'ըլլան ապրանքները ուղղակի Կ. Պոլսէն փոխադրել յիշեալ նաւահանգիստներէն մէկը։

ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ ՁԿԱՆ ԻՒՂ

Հիւանդութենէ ապաքինողներու, տկար կազմ ունեցողներու, արեան աղքատութեան և մորթի հիւանդութեան ենթարկուողներուն ու կուրծքի տկարութենէ տառապողներու՝ ձկան իւղ կը յանձնարարեն. սակայն՝ ձկան իւղին անախորժ հոտն ու զզուելի համը կը վանեցնեն զայն գործածողները, որոնք կամ զայն չանքով կը խմեն և կամ կը ստիպուին բնաւ չի խմել։ Ֆրանսայի բժշկական կաճառէն տօքթէօռ ԲՈՒՐԹՈՒԼ, նոր ձկան իւղ մը պատրաստած է ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ՁԿԱՆ ԻՒՂ անուամբ որ հասարակ ձկան իւղերու զզուեցուցիչ համէն ու հոտէն զերծ է բոլորովին. խիստ անուշ համ ունի և աննուխ, եղեւինի ու մանիշակի հոտը կը զգցնէ ինչ որ բացառիկ դիւրութիւն մըն է գործածելու. Ո՛չ խմուելու ատեն, ո՛չ ալ անկէ ետք բնաւ զզուանք չի զգար խմողը։ Բժիշկները միաձայնութեամբ կը յանձնարարեն ԲՈՒՐԹՈՒԼԻ ԱՆՈՒՇԱՀԱՄ ՁԿԱՆ ԻՒՂԸ որ միեւնոյն ժամանակ ազդեցիկ և փորձուած դարմանն է դժուարաշնչութեան, կուրծքի հիւանդներու հարբուխի, կուրծքի տկարութեան և մինչեւ իսկ կրծքայ տապքն անել Թոքախտի։ Ամէն ճաշէ առաջ մէկմէկ գդալ առնել պէտք է։

Կը ծախուի Պանճէ գալուստ Բիւչիւքեան դեղարանը, Սուլթան Համամ Մէզիկեանի Լիթօս և Պօնտիքեանոսի դեղի մթերանոցներ և ամէն մեծ դեղարաններու մէջ։

796 19—52

ՉԿԱՐԴԱՑԱԾ ՄԻ՛ ԱՆՑՆԻՔ

Արիւնը, ոսկորները, ջիղերը, ակռաները և մարդուս կազմուածքին ուրիշ մասերը որոշեալ քանակութեամբ ՖՕՍՖՕՐ կը պարունակեն որ մարմնոյն առողջութիւնը պահպանելով անդամներուն կանոնաւորապէս աշխատելուն կ'օգնէ։ Այս Ֆօսֆօրը որ թէ՛ կազին է մարդկային կազմուածքին համար, շատ անգամ կը թերնայ հիւանդութեանց պատճառով և ան ատեն որ կորսնցուցած է մարմնոյն ֆօսֆօրը, տեւական տկարութեանց կ'ենթարկուի։ Արիւնը կը տկարանայ, ջիղերը կը թուլնան, ծունկերը կը կորսնցնեն ամբողջ մարմնոյն և գլխաւորապէս ուղեղին մէջ յոգնութիւն կը զգայ. սիրտը կը տրոփէ և դեռ այս կարգի շատ մը անհանգստութիւններէ կը տառապի։

Կորսուած Ֆօսֆօրը կրկին արեան մէջ մտցնելու և զայն գօ ցնելու համար, բժիշկներ երբ հնարք մը կը խորհէին, այս տարի Բարիզի առաջնակարգ քիմիագէտներէն Պիյեօն՝ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ անուամբ դեղ մը հնարեց որ կորսուած ոյժը կատարելապէս կը մտցնէ արեան մէջ, ջիղերը, ոսկորներն ու մարդուս կազմուածքը կը զօրացնէ, և մարմնոյն դիւրաշարժութիւն կուտայ։ Անոնք որ իրենց ուղեղն ու մարմինը յոգնեցուցած են, անոնք որ ջղձգումներու պատճառով ան կարողութեան մատնուած են և վերջապէս անոնք որ ոյժի պէտք ունին, անհրաժեշտ է որ Օ ՎՕ ԼԷՍԻԹԻՆ ՊԻԼԵՕՆ Ovo-Lécithine Billon առնեն։ Օ վօ լէսիթին Պիյեօնը որ ամենէն ազդու դեղն է շաքարախառին, ընդունուած է Ֆրանսայի բժշկական Ակադեմիէն և կը ծախուի մեծ դեղագործներու ու դեղավաճառներու քով։

ՊԵՐԼԻՆԻ ՎԻՔԹՈՐԻԱ

ԱՆՈՆԻՄ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պրուսիական հրամանագրով արտօնուած 1853 ատեն. 26ին կառավարութեան հսկողութեան տակ

Պերլինի Վիքթորիան Գերմանիոյ ամենէն հզօր Ընկերութիւնն է

Ապահովագր. դրամ Փր. 967,321,496
Պահեստի դրամ Փր. 270,096,743

ՊԵՐԼԻՆ ՎԻՔԹՈՐԻԱՆ ամէն տեսակ ապահովագրութիւն կ'ընդունի, ինչպէս կեանքի, ծովու, ցամաքի, գողութեան, եւն.

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

Ժողովրդական ապահովագրութիւն (առանց բժշկական քննութեան)

Կարելի է ապահովագրել իր կեանքը կամ աղջկանց ու որդւոց համար օժիտ մը տարեկան փոքր վճարումներով.—(Մեծ նոյն պայմանները կանոնաւոր ապահովագրութեան համար)։

Ապահովագրութիւն շոգենաւի, երկաթուղիի, թիւնեկի եւն. արկածներու դէմ. ամբողջ կեանքին համար, շաբաթական փոքր վճարումով մը, սկսեալ ՄԷԿ ՖՐԱՆՔԷ, և վճարելի միմիայն մէկ տարուան համար (52 շաբաթ, այսինքն 52 ֆրանք). այս պէսով ամբողջ կեանքին համար ապահովագրուած կ'ըլլայ 10,000 Փր.՝ մահուան պարագային, 15,000 Փր.՝ արկածէն առաջ եկած անկարողութեան պարագային, և օրական հինգ ֆրանք՝ ժամանակաւոր անկարողութեան պարագային։

Ընկերութեան Դրամատունը.—ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ
Ընդհ. Գործակալ,—ԷՄԻԼ ՎՕԼ
Ղալաթիա, Օսմ. Պանքայի դէմը, Ֆէնայէթ խան, Թիւ 7, 8, 9։

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՌՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ ՑԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ. Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու և շահուած պարգեւները զանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած և դրոշմուած։ Անկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մըն ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամենէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն շնորհիւ, յառաջիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահու աղբիւր մըն է։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Փր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 Փր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլխով, աղջկանց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգադրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տրուելու ալ կատարուի. նմանապէս ո՛և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 Փր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 Փրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու՝ նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ունէր. 1897ինը՝ հարիւրին 18, 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՔՐԷՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ, Լոնտոն, ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ. Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թուրքիոյ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Ղալաթիա, Մերքէզեանի փողոց, Ճէւահիր խան թիւ 4։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ՔԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ամէն ամիս երկու անգամ կը բանին Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Իվէրնիա	18900	Սիլվանիա	5598
Սաքսոնիա	18900	Քաթալոնիա	4841
Լուքանիա	12950	Վէրլա	3229
Քամփանիա	12950	Բավիա	2945
Սուլթանիա	8845	Թիրիա	2936
Ումպրիա	8128	Սիբրիա	2935
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	2558
Սէրվիա	7392	Ալէփփօ	[illegible]
Ուլթոնիա	7269	Շէրպուրկ	[illegible]

Դիմել առ ՃՈԼԻ և ՍԻԿԸՐ
Joly et Seagor
Մէյմանէթճի խան, թիւ 6, 7, 8 Ղալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 255

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի, Փօրթօյի Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւք

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ռամսէզ	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	2400
Թէյպըը	3000	Օսայրիս	2250
Քեանոփուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆիս	2000
Օսմանլը	3000	Կասընիք	1500
Մարիօթիս	2500	Կիւյէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31 Չէյմս Մոսի Լիվերպուլ.

Ներկայացուցիչ ՉԱՐԼԶ ԽՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ՌՈՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕՆՈՒԱԾ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Պետերսպուրկ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելու դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 Փ.
Երաշխաւորութեան գումար	12?,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ գանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ՀԻՒՐԴԻՒՉ

Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար
ԹԷՕՏՈՐ ՐԷՊԷԼ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Ղալաթիա, քարափին վրայ, հին մաքսատան տեղը՝ գործակալութեան գրասենեակ։ 524

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԴ ԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1857ին Աւստրիական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէչքա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարուած գումարներ	Երաշխաւորութեան գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանք	114 միլիոն ֆրանք	461,[illegible]3[illegible],390 ֆրանք

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամենէն նպաստաւոր պայմաններով և անմրցելի գիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, շահաբաժինի մասնակցութեամբ և երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու և կենսաթոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գրասենեակը Պոլիս Գարնաթան խան, Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. Կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար
ՈՐԴԻՔ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆԻ

747 50—53

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հըլի, Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1089	Գօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Ռօզարիօ	186
Ալէքօ	3607	Գօնկօ	2906	Կրօտնօ	1695	Մարէնկօ	2273	Սաքֆօ	1113
Անճէլօ	1541	Գորսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Ցիրիօ	1735
Արիօսդօ	2377	Տիտօ	4311	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	1822	Տօմինօ	937	Հինտու	372?	Միլօ	1057	Սբէրօ	1?00
Պօրտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրադիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	595	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրիւնօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօրիօ	3827
Չէֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտաքօ	5540	Օթիօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ճիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրքիտօ	487
Գալիպսօ	1337	Էրազօ	1841	Քլէօս	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	2429
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլբինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասբօ	1914
Գազօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմօ	1700	Բօլօ	510	Վօլօ	1289
Չիքաքօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1831	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէքանդօ	2272	Րինալտօ	1663	Եէտօ	1850
Գիօ	2697	Գալիլէօ	3060	Լիվօռնօ	1643	Րօլլօ	1613	Ջէրօ	1200
Գօլօրատօ	4235	Կիդանօ	1243	Լօրէնզօ	3191	Րօմէօ	1789		

Հօրասիօ (շոգենաւը, նաւապետ Քրօֆթ)
Թօրիօ (շոգենաւը, նաւապետ Ճօն) ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս հասած են

Քօնկօ շոգենաւը նաւապետ Սմիթ ընդհանուր վաճառքով Հըլէն հոս կը սպասուի [illegible] 30ին։

Լօ-Էնկօ շոգենաւը, նաւապետ Ո[illegible], ընդհանուր վաճառքով Օտեսայէն հոս կը սպասուի յունուար 15ին։

Դիմել առ գործակալը Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՐԻՔԶՕՏ

Թ. 23—24 [illegible] 3[illegible]

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Դշ. 10/23 Օտեսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դշ. 11/24 Իզմիր, Պիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցութիւն Աղեքսանդրիայէն Փոր Սաիտ, Եաֆա, Պէյրութ, Թարապուլուս-Շամ
Դշ. 11/24 Պուրկազ, Վառնա, Օտեսա ժամը 3ին յետ միջօրէի.
Եշ. 12/25 Ինէպօլու, Սինոպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Բաթում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 12/25 Սեվաստաբոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 1?/26 Օտեսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Շբ. 14/27 Տարտանէլ, Միտիլլի, Իզմիր, Քիոս, Թարապլուս-Շամ, Պէյրութ, Եաֆա, Փոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՔԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ՓԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ.

ՍՊԱՍՈՒԱԾ ՇՈԳԵՆԱՒԵՐ
Դեկտ. 24ին Անադոլի [illegible]

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ
Դեկտ. 24ին Միճէլի Սամսոն [illegible] [illegible] Բաթում և Նովօ ռոսիյսկ

Տոմսեր ուղղակի Բաթումէն Հաճըզ [illegible] Առաջին կարգ 245 ֆրանք, Բ. կարգ 175 ֆրանք։ Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թիւ Հան [illegible]
516 [illegible]

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող շոգ

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքդորիան	10500	Ֆլավիա	3500
Արմէնեան	10500	Էմիբչիրն	3500
Քէսդրիան	10500	Արրօ.րն	3000
Լանքասդրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Գօլոմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ճօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պոստոնիան	8000	Ալճաշիրն	2500
Ֆրրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Վավօնիան	3700	Օբօրդօ	[illegible]
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	80
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքը այս շոգենաւերու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրաւէրները գրել, շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ
ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Ղալաթիա, քարափին վրայ
600 Մաքսատան հին տեղը

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախումբերու 1902 Նոյեմբեր 1 [Ն.Տ.] շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ՓԱՇԱ ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԳԻԾ

ԵՐԹ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 2 ճամբ. Առտ.	Թ. 34 Խառն Առտ.	Թ. 4 ճամբ. Առտ.	Թ. 6 ճամբ. Առտ.	Թ. 8 ճամբ. Առտ.	Թ. 36 Խառն Իրիկ.	Թ. 10 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 12 ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Իրիկ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Քարաքէօյ Կամուրջ	մկն.	1 20	1 35	3 33	5 30	7 8	8 15	10 30	11 30				
Հայտար Փաշա	ժմ.	1 45	—	3 58	5 55	7 33	8 40	10 55	11 55				
	մկն.	1 55	2 25	4 8	6 5	7 43	8 55	11 5	12 5				
Քըզըլ Թօփրաք	»	2 1	—	4 14	6 11	7 50	9 5	11 11	12 11				
Ֆէնէր Եօլու	»	2 5	2 36	4 17	6 14	7 54	9 9	11 15	12 14				
Կէօզ Թէփէ	»	2 9	— —	4 21	6 18	7 58	9 15	11 19	12 18				
Էրէնքէօյ	»	2 13	2 47	4 26	6 23	8 4	9 21	11 24	12 22				
Պօսթանճըք	»	2 2	2 5	4 32	6 29	8 10	9 3[illegible]	11 30	12 28				
Մալթէփէ	»	2 28	3 8	4 4	6 37	8 19	9 44	11 38	12 36				
Քարթալ	»	2 39	3 22	4 51	6 48	8 31	0 1	11 48	12 46				
Բէնտիք	ժմ.	2 46	3 32	4 58	6 55	8 39	10 11	11 55	12 53				
	կն		3 37				10 21						
Թուզլա	»		3 59				10 46						
Կէյպզէ	»		4 19				11 10						
Տիլ Իսքէլէսի	»		4 4				11 37						
Թավշանճըլ	»		4 51				11 47						
Հէրէքէ	»		5 8				12 6						
Եարըմճա	»		5 29				12 30						
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»		5 42				12 44						
Տէրինճէ	»		5 53				12 57						
Իզմիտ	ժմ.		6 7				13						
	մկն.		6 7										
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»		7 2										
Սապանճա	»		7 26										
Համիտիէ	»		7 50										
Կէյվէ	»		8 34										
Աք Հիսար	»		8 56										
Մէքէճէ	»		9 26										
Լէֆքէ	»		9 50										
Վէզիր Խան	»		1' 25										
Պիլէճիք	ժմ.		1 6										
	մկն.		11 20										
Քարաքէօյ	»		12 30										
Պօզիւյիւք	»		1 15										
Ին Էօնիւ	»		2 [illegible]										
Չուքուր Հիսար	»		2 36										
Էսկի Շէհիր	ժմ.		3 15										

Այս կառախումբը 1903 փետր. 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ

ԴԱՐՁ

ԿԱՅԱՐԱՆ		Թ. 1 ճամբ. Առտ.	Թ. 3 ճամբ. Առտ.	Թ. 5 ճամբ. Առտ.	Թ. 7 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 31 Խառն Առտ.	Թ. 9 ճամբ. Իրիկ.	Թ. 11 ճամբ. Առտ.	Թ. 13 ճամբ. Առտ.	Թ. 33 Խառն Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. ճամբ. Առտ.	Թ. 7 ճամբ. Իրիկ.
		Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
Էսկի Շէհր	մկն.									11 40			
Չուքուր Հիսար	»									12 16			
Ին Էօնիւ	»									12 48			
Պօզիւյիւք	»									1 24			
Քարաքէօյ	»									1 58			
Պիլէճիք	ժմ.									2 48			
	մկն.									2 58			
Վէզիր Խան	»									3 34			
Լէֆքէ	»									4 9			
Մէքէճէ	»									4 40			
Աք Հիսար	»									5 6			
Կէյվէ	»									5 28			
Համիտիէ	»									6 20			
Սապանճա	»									6 36			
Պէօյիւք Տէրպէնտ	»									7 1			
Իզմիտ	ժմ.									7 33			
	մկն.					1 35				7 53			
Տէրինճէ	»					1 53				8 7			
Թիւթիւն Չիֆթլիք	»					2 4				8 18			
Եարըմճա	»					2 16				8 30			
Հէրէքէ	»					2 43				8 55			
Թավշանճըլ	»					2 54				9 5			
Տիլ Իսքէլէսի	»					3 10				9 14			
Կէյպզէ	»					3 38				9 40			
Թուզլա	»					4 —				10 —			
Բէնտիք	ժմ.					4 22				10 20			
	մկն.	1 25	1 54	2 28	3 14	4 37	6 38	8 20	9 52	10 30			
Քարթալ	»	1 33	2 2	2 37	3 23	4 50	6 47	8 30	10 2	10 44			
Մալթէփէ	»	1 43	2 12	2 47	3 33	5 5	6 57	8 41	10 14	11 1			
Պօսթանճըք	»	1 51	2 21	2 56	3 41	5 19	7 5	8 51	10 25	11 14			
Էրէնքէօյ	»	1 5[illegible]	2 28	3 3	3 50	5 32	7 12	8 59	10 34	11 26			
Կէօզթէփէ	»	2 2	2 32	3 7	3 54	5 36	7 16	9 3	10 38	— —			
Ֆէնէր Եօլու	»	2 7	2 37	3 11	3 58	5 41	7 20	9 9	10 43	11 37			
Քըզըլ Թօփրաք	»	2 10	2 40	3 14	4 1	5 45	7 23	9 13	10 47	— —			
Հայտար Փաշա	ժմ.	2 15	2 45	3 19	4 6	5 53	7 28	9 19	10 53	11 46			
	մկն.	2 23	2 53	3 27	4 15	6 5	7 38	9 27	11	12 5			
Քարաքէօյ Կամուրջ	ժմ.	2 48	3 18	3 52	4 40	6 30	8 3	9 52	11 25	12 30			

Թ. 1: Այս կառախումբը 1903 փետր. 1էն սկսեալ կ'երթեւեկէ

Թ. 3: Այս կառախումբը 1902 նոյեմ. 1էն 15 և 1903 յունուար 16էն 31 կ'երթեւեկէ

Թ. 5: Այս կառախումբը 1902 նոյեմ. 16էն 1903 յունուար 15 և 1903 փետրուար 1էն